

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 238 (8831) ÇƏRŞƏNBƏ 3 noyabr 2021-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Zəfərin təntənəsi

Xalqımızın tarixi qələbəsi böyük milli potensialımızı üzə çıxardı. Reallıq göstərdi ki, Azərbaycan müstəqillik dövründə dövlətçilik dəyərlərimizə bağlı, tarixi yaddaşı qoruyub saxlayan, vətənpərvər və özmkar bir nəsil yetişdirib.

Bu nəsil ölkəmizin milli maraqlarının pozulmasına heç zaman yol verməz. Haqqımız olanın əlimizdən alınması ilə barışmaz, Azərbaycanın adının, bayrağının ucalarda olmasını təmin edir.

44 günlük Vətən müharibəsi gedişində cəmiyyətdə, ölkəmizin ərazi bütövlüyü kimi tələyüklü məsələdən sonra gələn bütün müzakirə mövzularını arxa plana keçirildi. Xalq böyük qələbə üçün imkanlarını tam səfərbər etdi. Əsgər və zabitarlarımız ön cəbhədə düşmənlə üz-üzə əlindəki silahı ilə, cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrində çalışan emək adamlarımız arxa cəbhədəki fəaliyyəti, informasiya savaşında iştirakı imkanları olan hər kəs səsi-sözü ilə, milli həqiqətlərimizi çatdırmağı ilə Qələbəyə öz töhfəsini verməyə çalışdı. Vətən müharibəsində qazandığımız qələbə, milli birliyimizin qələbəsi oldu, bizi həyatımızdakı 30 illik natamamlıq kompleksindən qurtardı. İllərlə ürayimizdə gəzirdiyimiz ağır yükə xilas oldu. Ömrümüzdəki boşluq qələbə ruhu ilə, nigarən yurdlarımızı qovuşmağın vüsəli ilə doldu. Ona görə bu Zəfər bizim üçün dəyərlidir və tarixidir.

Son bir neçə illik tariximiz daha çox torpaqlarımızın hissə-hissə qoparılması, xalqımıza qarşı törədilən soyqırımlar, itkilər, inkişafımıza mane olmaqdan ötrü böyük gücləri qarşımıza qoyduqları problemlər və başqa bu kimi kədərli reallıqlarla xarakterik idi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu reallıqları dəyişdi. İki əsrə yoluna qoyulması mümkün olmayan münafiqəni "dəmir yumruğu"un zərbəsi ilə cəmi 44 günün içində həll etdi. BMT tarixində bu, bəlkə də, ilk hal idi ki, belə bir mötəbər bəynəlxalq qurumun qətnamələrini işğala məruz qalan tərəf özü hərbi yolla icra etməli oldu.

Ardı 4-cü səh.

Qarabağın yeni növrəği başlayıb

İşğaldan azad edilən ərazilərimiz gündən-günə dirçəlir

Tarixi hadisələrin şahidi olmaq, onu yaşamaq da xoşbəxtlikdir.

Elə tarixi hadisələr olub ki, onların izləri illər boyu yaddaşlardan silinməyib. Zəfər tariximizdə mehız belə məqamları özündə daşıyacaq, unudulmağa qoymayacaq.

Tarixi Azərbaycan əraziləri olan Qarabağın Ermə-

nistan və onun havadarlarının hərbi dəstəyi ilə işğala məruz qaldığı 30 ilə yaxın müddət xalqımızın qəlbində yaraya çevrilmiş də, qaysaq bağlamadı. O torpaqların işğaldan azad edilməsinə inam xalq və hakimiyyətin, eləcə də şanlı ordumuzun, onun Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin hərbi-diplomatik siyasəti "dəmir yumruğu"na çevrilərək 44 gün-

lük Vətən müharibəsində Zəfər tarixi yazdı.

Erməni təcavüzünə məruz qalmış ərazilərimiz bir il bundan önce işğaldan azad edilməyə başladı. 27 sentyabr 2020-ci il tarixindən başlayan Vətən müharibəsinin demək olar ki, hər gününü zəfərə başa vuran müzəffər ordumuz xalqımıza şərəfli, xoş günlər yaşadı.

Ardı 6-cı səh.

Zəfərin izi ilə

Qələbənin bərkəti

Şuşanın məşhur Qala çörəyi 28 ildən sonra özünəməxsus ətrini və dadını qaytarıb

Mədəniyyətimizin paytaxtında həyat qaynayı...

Hər tərəf tikinti meydanıdır...

Bütün infrastruktur - muzeylər, tarixi, mədəni-dini abidələr, yaşayış binaları, bulaqlar, müəssisələr, bir sözlə, özünəməxsusluğu qorunmaqla şəhər yenidən qurulur...

Mənzərəyə tamaşa etdikcə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Şuşanın azad edilməsi müjdesini verərək söylədiyi - "Öziz Şuşa, sən azadsan! Biz sənə dirçələcəyik" fikirləri yada düşür və adamın ürəyi dağa döndür. Şuşa həqiqətən də dirçəlir, əvvəlki zəmətinə, şöhrətinə geri qaytarır.

Müqəddəs bərkətin köhnə ünvanı

Şəhərin enişli-yoxuşlu hər küçəsində diqqətçəkən tarixi izlər var. Yeni qalının hər qarışında zəngin irs yatır.

Ardı 6-cı səh.

"Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1996-cı il 8 oktyabr tarixli 438 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

"Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1996-cı il 8 oktyabr tarixli 438 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 3, maddə 168; 2009, № 8, maddə 630; 2018, № 6, maddə 1211; 2021, № 3, maddə 226) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 2.2-ci bənddən "1-ci hissəsinin üçüncü abzasının birinci cümləsində (ikinci halda), ikinci cümləsində və" sözləri çıxarılınsın.
2. Aşağıdakı məzmununda 2.2-1-ci bənd əlavə edilsin:
"2.2-1. həmin Qanunun 27-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin üçüncü abzasının birinci cümləsində (ikinci halda) və ikinci cümləsində orqan (qurum) dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 noyabr 2021-ci il

Bütün layihələr vətəndaşın rahatlığına və rifahına xidmət edir

Şamaxı və İsmayılıda bu il neçə-neçə sosial-iqtisadi əhəmiyyətli obyekt istifadəyə verilib

Hazırda işğaldan azad olunmuş Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd böyük bərpa-quruculuq işlərinin həyata keçirilməsi ilə yanaşı, digər bölgələrdə yaddan çıxır. Hələ cari ilin əvvəlində Prezident İlham Əliyev bəyan etmişdi ki, həmin rayonlarda da nəzərdə tutulmuş layihələr öz qaydasında davam etdiriləcək. Odur ki, bu il ölkəmizin hər yerində yeni-yeni sosial və istehsal yönümlü obyektlər istifadəyə verilib. Həmin istiqamətdə işlər uğurla davam edir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın İsmayılı və Şamaxı rayonlarına səfərləri zamanı keçirilən açılış mərasimləri və davam edən işlərlə tanışlıq bunları bir daha təsdiqlədi. Belə ki, bu bölgələrdə geniş abadlıq və quruculuq işləri həyata keçirilib. Bu il İsmayılı şəhərinin Babək küçəsində ideya və üslub baxımından fərqli abadlıq işlərinə start verilib.

Şəhərdə aparılan abadlıq-quruculuq işləri Heydər Əliyev Parkını da əhatə edib. Xatırladaq ki, ötən il Azərbaycanın biosmart avtomobil dayanacağı ilk dəfə İsmayılıda quraşdırılıb. Dayanaacaq Günəş enerjisi ilə işləyir və 8 oturmaq yeri var. Bu il daha bir dayanacaq quraşdırılıb. Onu digərindən fərqləndirən cəhət sensor qapılarının və kondisionerinin olmasıdır.

İsmayılı rayonunda başlanğıcı Muğanlı-İsmayılı yolunun 17-ci kilometrliyindən götürən Basqal-Sulut avtomobil yolunun açılışı olub. Basqal-Sulut avtomobil yolunun inşası Prezident İlham Əliyevin ötən ilin iyulunda imzaladığı sərəncama uyğun olaraq aparılıb. İki hissəyə bölünən yol dörd min nəfər əhəlinin yaşadığı 11 yaşayış məntəqəsinə birləşdirir. Basqal, Qışatan, Tağlabyan, Kəlfərc, Zeyvə, Kürdüyən, Xankəndi, Mücü, Şərsura, Kələzəvə və Sulut kəndlərini birləşdirən avtomobil yolunun uzunluğu 30,1 kilometr, hərəkət hissəsinin eni isə 6 metrdir. Yol üzərində 4 körpü tikilib və zəruri yol infrastrukturunu yaradılıb.

Ardı 3-cü səh.

Yarmarkaların ən qürurlusu

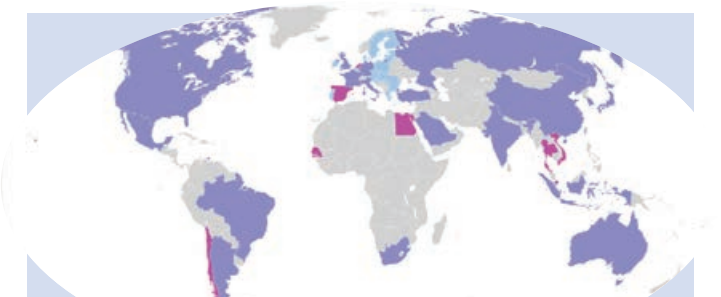
Xalqımız Vətən müharibəsindəki qələbənin birinci ildönümünə hazırlaşır. Zəfər münasibətilə respublikamızın dörd bir tərəfində müxtəlif tədbirlər keçirilir.

Bunlardan biri də Dənizkənarı Milli Parkda təşkil olunan "Zəfər" yarmarkasıdır.

Oktyabrın 29-dan başlayan yarmarka noyabrın 9-dək davam edəcək. Yarmarkanın təşkilatçıları "Yaşat" Fondu, Müdafiə Nazirliyi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti, Dənizkənarı Bulvar İdarəsi və Azərbaycan Peyntbol Federasiyasıdır.

Yarmarkaya daxil olanda insan sanki başqa bir aləmə düşür. Əsgər yeməxanası, ərzaq tedarük anbarı, atıcılıq qadını və hərbiçilərin geyim və ləvazimatları, 44 günlük müharibədə istifadə olunan silah və sursatlar, hətta ağır artilleriya... Xeyr, bura hərbi şəhərcik deyil, "Zəfər" yarmarkasıdır.

Ardı 5-ci səh.

BMT «G20»yə qarşı

Baş katib Antoniu Quterres ümidlərinin doğrulmadığını bildirib

Payına dünya əhalisinin 60 faizi, global ÜDM-in 80 faizi və ixracın 75 faizi düşən ən inkişaf etmiş ölkələrin nümayəndələri son sammit zamanı iqlim, səhiyyə və iqtisadiyyatın dayanıqlığı inkişafını müzakirə ediblər.

İtaliyanın paytaxtı Romada başa çatmış sammitin yekununa görə, 20 ən iri iqtisadiyyatı olan ölkələrin liderləri yekun bəyannaməyə imza atıblar. Tərəflər koronavirusla mübarizə, global iqtisadi çəğirələrə cavab, global karbonhidrogen neytrallığına nail olmaq, enerjinin fasiləsiz axınlarını dəstəkləmək və bir sıra digər sferalar üzrə üzərlərinə öhdəliklər götürüblər.

Böyük "iyirmilik" ölkələri liderləri səmərəli, keyfiyyətli, ucuz və təhlükəsiz peyvəndlərə bütün dövlətlər üçün ədalətli və lazımı vaxtda əlçatanlığın təminatı üzrə səylər göstərəcəklərini bildiriblər.

Ardı 8-ci səh.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə" 2010-cu il 21 oktyabr tarixli 345 nömrəli, "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"nin təsdiq edilməsi barədə" 2012-ci il 6 iyun tarixli 648 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası adından borc alınması və zəmanət verilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 18 dekabr tarixli 410 nömrəli və "Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin yaradılması haqqında" 2020-ci il 7 avqust tarixli 1120 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndi rəhbər tutaraq, "Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 5 noyabr tarixli 1174 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2010-cu il 21 oktyabr tarixli 345 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 10, maddə 857) 4-cü hissəsi ləğv edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 6 iyun tarixli 648 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 6, maddə 542; 2013, № 1, maddə 29, № 2, maddə 117, № 3, maddə 246, № 8, maddə 909, № 10, maddə 1155, № 12, maddə 1514; 2014, № 5, maddələr 477, 487, № 9, maddə 1027, № 12, maddə 1577; 2015, № 3, maddə 271, № 9, maddə 1005, № 11, maddə 1322, № 12,

maddə 1448; 2016, № 2 (II kitab), maddə 273, № 5, maddələr 859, 864, № 8, maddə 1384, № 9, maddə 1464, № 10, maddə 1647, № 11, maddə 1835; 2017, № 3, maddə 353, № 4, maddə 545, № 5, maddə 807, № 8, maddə 1521, № 10, maddə 1797; 2018, № 2, maddələr 191, 215, № 3, maddə 427, № 4, maddə 659, № 7 (I kitab), maddə 1462, № 10, maddə 2017, № 12 (I kitab), maddələr 2538, 2596; 2019, № 3, maddə 406, № 4, maddə 655, № 5, maddələr 820, 826, 848, 852, 857, № 6, maddə 1037, № 12, maddə 1936; 2020, № 1, maddə 7, № 8, maddə 1039, № 10, maddə 1247; 2021, № 1, maddə 16, № 1, maddə 36, № 6 (I kitab), maddə 567) ilə təsdiq edilmiş "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"yə Əlavənin 4-cü hissəsinin "Dövlət" sözü "Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin idarəetməsinə verilmiş dövlət müəssisələri istisna olmaqla, dövlət" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 dekabr tarixli 410 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018,

№ 12 (I kitab), maddə 2567; 2020, № 1, maddə 5) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası adından borc alınması və zəmanət verilməsi Qaydası"nın 2.1.1-ci yarımbəndinə aşağıdakı məzmununda 6-cı abzas əlavə edilsin:

"6. Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin idarəetməsinə verilmiş hüquqi şəxslər - Azərbaycan İnvestisiya Holdingi vasitəsilə".

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 7 avqust tarixli 1120 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 8, maddə 1023, № 11, maddə 1342) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin Nizamnaməsi"ne aşağıdakı məzmununda 3.1.12-1-ci yarımbənd əlavə edilsin:

"3.1.12-1. dövlət müəssisələrinin idarə olunmasına dair korporativ idarəetmə standartlarını təsdiq etmək."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 noyabr 2021-ci il

Milli Məclisin nümayəndə heyəti ölkəmizin Özbəkistandakı səfirliyində Ulu Öndərin abidəsini ziyarət edib

Özbəkistanda keçirilən prezident seçkilərində müşahidəçi kimi iştirak edən Milli Məclis Sədri Fəzail İbrahimlinin başçılıq ilə parlament nümayəndə heyəti Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizin Özbəkistandakı səfirliyindəki abidəsi önünə əklil və gül dəstələri qoyub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sonra nümayəndələr Ulu Öndərin Özbəkistandakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin qarşısındakı abidəsi önünə çiçək dəstələri düzüblər.

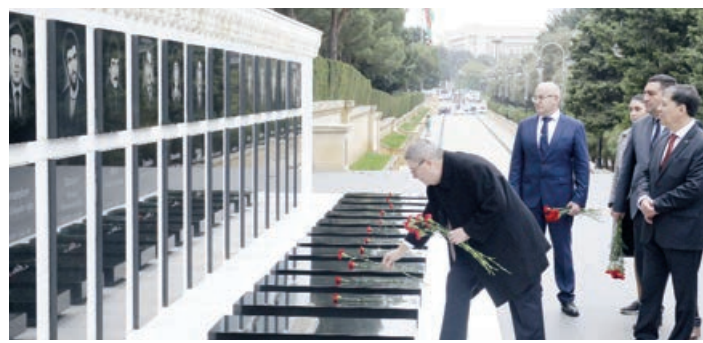
Milli Məclisin İntizam komissiyasının sədri Eldar İbrahimov bildirib ki, dünya şöhrətli siyasi xadim Heydər Əliyev müasir Azərbaycanın və türk dünyasının inkişafı üçün böyük xidmətlər göstərib. Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın üçün təleyükü bir məqamda hakimiyyətə gəlib. Heydər Əliyev olmasaydı, müasir Azərbaycan da olmazdı. 1993-cü ildə Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə qayıtması ilə ölkənin ictimai-siyasi, sosial,

iqtsadi, elmi və mədəni həyatında dirçəliş baş verib, beynəlxalq əlaqələrin qurulması, müstəqil hüquqi dövlətin yaradılması prosesi başlandı.

Komitə sədri vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirir. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad edib, şəhər və kəndlərimizdə quruculuq işlərinə başlanılıb.

Nümayəndə heyətinin Milli Məclisin İntizam komissiyasının sədri Eldar İbrahimov, deputatlar Cavanşir Paşazadə, Aydın Mirzəzadə və Ağalar Vəliyev daxildir.

Braziliyalı senator Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, ölkəmizdə səfərdə olan Braziliya Milli Konqresi Senatının Azərbaycanla parlamentlərarası əlaqələr üzrə dostluq qrupunun rəhbəri, senator Antonio Anastasiya noyabrın 2-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümum-millil Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, məzarı önünə tər çiçəklər düzüb.

Qonaq görkəmli oftalmoloq-alim Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsini anıb.

Sonra braziliyalı senator Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək, ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini hörmətlə anıb, mezarları üzərinə tər güllər düzüb.

Daha sonra Bakının ən hündür nöqtəsində Azərbaycan paytaxtının mənzərəsini seyr edən qonağa Şəhidlər xiyabanının tarixi və şəhərdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Almaniya Bundestaqının deputatı:

"Azərbaycandakı mədəni müxtəlifliyin qədim kökləri var"

Noyabrın 2-də Milli Məclis Sədri Fəzail İbrahimlinin başçılıq ilə parlament nümayəndə heyəti Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizin Özbəkistandakı səfirliyindəki abidəsi önünə əklil və gül dəstələri qoyub.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Braziliya Milli Konqresi Senatının Azərbaycanla parlamentlərarası əlaqələr üzrə dostluq qrupunun rəhbəri Müşfiq Məmmədli qonağı salamlayaraq bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının VI çağırış Milli Məclisi üzvü Fəzail İbrahimlinin başçılıq ilə parlament nümayəndə heyəti Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizin Özbəkistandakı səfirliyindəki abidəsi önünə çiçək dəstələri düzüblər.

Fəzail İbrahimli qonağa Ermənistanla Azərbaycan arasında mövcud olmuş və 2020-ci ilin payızında son qoyulmuş mü-

naqişədən sonra bölgədə yaranmış vəziyyət, yeni reallıqlar barədə məlumat verib. O, 44 günlük Vətən müharibəsində zəfər qazanan Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad etdiyini deyib. Bildirib ki, bununla da ölkəmiz öz ərazi bütövlüyünü təmin etməklə yanaşı, həm də BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum 4 qətnaməsinə yerini verib. Azərbaycan artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa işlərinə başlayıb. Ölkəmiz regionda daim sülh və əmin-amanlığın təmin olunmasını istəyir.

Görüşdə Almaniya Bundestaqının deputatı Karl-Yulius Kronenberq Azər-

baycandakı toleranlıqdan və mədəni müxtəliflikdən danışdı. Bildirib ki, buradakı mədəni müxtəlifliyin qədim kökləri var.

Söhbət zamanı Karl-Yulius Kronenberq Almaniya Bundestaqının Beynəlxalq Parlament Təqadət Proqramı (IPS) ilə bağlı da məlumat verdi. Bildirib ki, çox sayda azərbaycanlı gənc bu proqrama maraqlıdır. 2008-ci ildən bu proqrama iştirak edən Azərbaycanlı indiyədək 50 nəfərə yaxın gənc bu proqrama seçilib.

Sonra görüşdə qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər müzakirə olundu.

Milli Məclisdə Azərbaycan ilə UNICEF arasında birgə layihələr çərçivəsində gələcək fəaliyyət istiqamətləri müzakirə olunub

Noyabrın 2-də Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin yeni rəhbəri Aleks Haykenslə görüşüb.

Bu barədə AZƏRTAC-a parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə məlumat verilib.

Bildirilib ki, görüşdə komitə sədri Əhliman Əmiraslanov ötən illər özində Azərbaycanın UNICEF ilə birgə əmək-

daşlığı sahəsində əldə olunan nailiyyətlər barədə məlumat verib, bu əlaqələrin bundan sonra da uğurla davam etdəcəyinə əminliyini vurğulayıb.

UNICEF-in ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Aleks Haykens öz növbəsində

Azərbaycan hökuməti ilə UNICEF-in birgə fəaliyyəti nəticəsində həyata keçirilən layihələrin əhəmiyyətini qeyd edərək, bu günə qədər görülən işləri yüksək qiymətləndirib. O, UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyi olaraq səhiyyə qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində hər zaman Milli Məclis, xüsusilə də Səhiyyə komitəsi ilə əməkdaşlığa hazır olduğunu bildirib.

Söhbət zamanı hazırda UNICEF-in Azərbaycandakı fəaliyyətinin əsas prioritet sahələri olan yeni doğulan körpələrin ana südü ilə qidalanması və məktəbəqədər təhsil müəssisələrində uşaqların keyfiyyətli qidalanması problemləri ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb, adçıqılan istiqamətlərdə birgə layihələr çərçivəsində gələcək fəaliyyət istiqamətləri müzakirə olunub.

Braziliyalı senator: "İnanıram ki, işğaldan azad olunmuş ərazilər tezliklə inkişaf etmiş bölgəyə çevriləcək"

Noyabrın 2-də Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ölkəmizdə səfərdə olan Braziliya-Azərbaycan parlamentlərarası əlaqələr üzrə dostluq qrupunun rəhbəri senator Antonio Anastasiya ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, görüşdə Milli Məclis Sədri bildirib ki, Azərbaycanla Braziliya arasında əlaqələrin inkişafında müsbət dinamika mövcuddur. Azərbaycan BMT və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində Braziliya ilə əməkdaşlığın davam etdirilməsində maraqlıdır. Diplomatiya əlaqələrimizin yaradıldığı 30 ilə yaxın müddət ərzində iki ölkə arasında münasibətlərin hüquqi bazası formalaşdırılıb.

Ölkələrimizin parlamentləri arasında əlaqələrdən danışan Sahibə Qafarova bildirib ki, həm Milli Məclisdə, həm də Braziliya Milli Konqresinin Senatında və Deputatlar Palatasında parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qruplarının qarşılıqlı fəaliyyət göstərməsi təqdirəlayiqdir. Deputatlarımız beynəlxalq parlament təşkilatlarında da uğurla əməkdaşlıq edirlər.

Parlamentin sədri braziliyalı senatora 44 günlük Vətən müharibəsi haqqında məlumat verib. Bildirib ki, ötən il

sentyabrın 27-də Ermənistan tərəfindən törədilən növbəti tərxiatdan sonra Azərbaycan əks-hücum əməliyyatına başlayıb və beynəlxalq sənədlərdə də əksini tapmış özünümüdafiə hüququndan istifadə edərək torpaqlarını işğaldan azad edib. Noyabrın 10-da Rusiya, Azərbaycan prezidentlərinin və Ermənistanın baş nazirinin imzaladığı üçtərəfli Bəyanatla münasibətlər son qoyulub. Azərbaycan bununla da torpaqlarımızın Ermənistan tərəfindən 30 ilə yaxın davam edən işğalından son qoyub və öz ərazi bütövlüyünü bərpa edib, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq 4 qətnaməsinə ni öz gücünə yerinə yetirib.

Söhbət zamanı senator Antonio Anastasiyanın işğaldan azad olunmuş Ağdam şəhərinə səfər etdiyini və orada baş vermiş dağıntıları öz gözləri ilə gördüyünü xatırladı. S.Qafarova vurğulayıb ki, işğaldan sonra Ağdamın və digər şəhər və rayonlarımızın yalnız adları qalıb. Ermənistan 30 il işğal altında saxladığı bütün yaşayış yerlərini, şəhər və kəndlərimizi, infrastrukturunu, tarix və mədəniyyət abidələrini tamamilə dağıdıb, məhv edib. Həzrət isə minalanmış ərazilərin xəritələrini verməkdən imtina edən Ermənistan bununla da tərxiatlarını davam etdirir.

Milli Məclis Sədri həmçinin qeyd edib ki, Azərbaycan çoxmillətli və tole-

rant ölkədir. Azərbaycan regionda daimi sülh və əmin-amanlığın təmin olunmasına çalışır. O, hazırda ölkəmizin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa işlərinə başladığını bildirib və görülən işlər barədə də qonağa məlumat verib.

Görüşdə Braziliya Milli Konqresi Senatının Azərbaycan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri, senator Antonio Anastasiya ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə ikitərəfli münasibətlərin perspektivləri haqqında fikirlərini bölüşüb. Qonaq yüksək səviyyəli səfərlərin münasibətlərin inkişafındakı xüsusi rolunu qeyd edib.

Söhbət zamanı senator Antonio Anastasiyanın işğaldan azad olunmuş Ağdam şəhərinə səfər etdiyini və orada baş vermiş dağıntıları öz gözləri ilə gördüyünü xatırladı. S.Qafarova vurğulayıb ki, işğaldan sonra Ağdamın və digər şəhər və rayonlarımızın yalnız adları qalıb. Ermənistan 30 il işğal altında saxladığı bütün yaşayış yerlərini, şəhər və kəndlərimizi, infrastrukturunu, tarix və mədəniyyət abidələrini tamamilə dağıdıb, məhv edib. Həzrət isə minalanmış ərazilərin xəritələrini verməkdən imtina edən Ermənistan bununla da tərxiatlarını davam etdirir.

Milli Məclis Sədri həmçinin qeyd edib ki, Azərbaycan çoxmillətli və tole-

rant ölkədir. Azərbaycan regionda daimi sülh və əmin-amanlığın təmin olunmasına çalışır. O, hazırda ölkəmizin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa işlərinə başladığını bildirib və görülən işlər barədə də qonağa məlumat verib.

Parlamentin komitə iclasında Zəfər Günü münasibətilə amnistiya elan edilməsi barədə qərar layihəsi müzakirə olunub

Noyabrın 2-də Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin iclası olub.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, iclasda "8 Noyabr - Zəfər Günü münasibətilə amnistiya elan edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərar layihəsi müzakirə edildi.

Gündəlikdəki məsələni təqdim edən Milli Məclis Sədri birinci müavini, komitənin sədri Əli Hüseynli bildirib ki, Azərbaycan Prezidenti tərəfindən təqdim olunan amnistiya sənədi ənənəvi olaraq preambula və 4 hissədən ibarətdir. Preambulada çox ciddi arqumentlər səslənir və amnistiyanın zərurətini vurğulanır. Sənədə amnistiya təbiiq edilən şəxslərin dairəsi, amnistiyanın təbiiqinə məhdudiyyətlər, amnistiya aktının hüquqi qüvvəsi və amnistiyanın təbiiq qaydaları öz əksini tapıb.

Iclasda Əli Hüseynli onu da qeyd edib ki, parlament tərəfindən sonuncu amnistiya 2016-cı ildə qəbul olunub. Amma bu amnistiyaya şərtləndirən ən vacib məqam onun Zəfər Günü - 8 Noyabr tarixi ilə əlaqələndirilməsi idi.

Amnistiya preambulasında da qeyd olunduğu kimi, Vətən müharibəsindəki qələbə Azərbaycan xalqının özünə inamını, güvənini daha da artırıb, Azərbaycan dövlətçiliyini daha da gücləndirib. Belə bir mərhələdə amnistiyanın elan olunması hələ Ulu Öndər Heydər Əliyevdən başlayaraq ölkəmizdə həyata keçirilən humanizm siyasətinin yene də davam etdiyinin göstəricisidir.

Milli Məclis Sədri birinci müavini vurğulayıb ki, müzakirəyə çıxarılan sənəd indiki dövrün ən böyük amnistiya aktıdır. Statistik təhlillərə istinadən amnistiyanın əhatə dairəsi barədə danışan Əli Hüseynli bir daha ifadə edib ki, 8 Noyabr - Zəfər Günü

münasibətilə elan ediləcək amnistiya Azərbaycan cəmiyyətinin insan hüquqlarına, haqq-ədalətə inamını daha da möhkəmləndirəcək.

Sonra komitənin iclasında "8 Noyabr - Zəfər Günü münasibətilə amnistiya elan edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərar layihəsi müzakirə olundu. Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi sədrinin müavini Qüdrət Həsənzadə, komitənin üzvləri Fəzail Ağamalı, Azay Quliyev, Kamal Cəfərov, Elşən Musayev, Tahir Kərimli, Nizami Səfərov sənədin humanist məhiyyətinə diqqət bəhs etdilər. Vətən müharibəsində qazanılmış tarixi Qələbənin birinci ildönümü

ilə bağlı 8 Noyabr - Zəfər Günü münasibətilə amnistiya elan edilməsi Azərbaycan dövlətinin növbəti humanist addımı kimi yüksək dəyərləndirilib.

Iclasın yekununda "8 Noyabr - Zəfər Günü münasibətilə amnistiya elan edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərar layihəsi parlamentin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə olundu.

Iclasda İnsan Hüquqları komitəsinin sədri Zəhid Oruc, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvləri Əminə Ağazadə, Səbir Hacıyev, Vüqar İsgəndərov, Erkin Qədirli, Mədər Musayev və Bəhrüz Məhərrəmov iştirak etdilər.

Parlamentlərarası dostluq qruplarının görüşündə bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb

Noyabrın 2-də Milli Məclis Azərbaycan-Braziliya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri Braziliya Milli Konqresi Senatının Azərbaycanla parlamentlərarası əməkdaşlıq üzrə dostluq qrupunun rəhbəri Antonio Anastasiya ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Azərbaycan-Braziliya parlamentlərarası əlaqələr üzrə dostluq qrupunun rəhbəri Müşfiq Məmmədli qonağı salamlayaraq bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının VI çağırış Milli Məclisi üzvü Fəzail İbrahimlinin başçılıq ilə parlament nümayəndə heyəti Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizin Özbəkistandakı səfirliyindəki abidəsi önünə çiçək dəstələri düzüblər.

Qonağa Azərbaycanın öz ərazilərini Ermənistanın 30 illik işğalından azad etməsindən sonra bölgədə yaranmış yeni əməkdaşlıq imkanları, azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən nəhəng infrastruktur və bərpa layihələri barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, regionda kommunikasiyaların açılması iqtisadi tənəzzüləşən Ermənistan üçün həyati əhəmiyyət kəsb edir.

Görüşdə Azərbaycan və Braziliya arasında ikitərəfli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi, o cümlədən parlamentlərarası əlaqələrin inkişaf potensialı və qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Parlamentlərarası əməkdaşlığa böyük önəm verildiyi qeyd edib. Parlamentlərarası əməkdaşlıqda parlament dostluq qruplarının rolunu vurğulayan senator ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafı üçün səyləri artımağın vacibliyindən danışdı.

Görüşdə iştirak edən Azərbaycan-Braziliya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü Vüqar Bayramov, Azərbaycanın Braziliyadakı səfəri Elxan Poluxov və Braziliyanın Azərbaycandakı səfəri Manuel Montenegro qarşılıqlı əməkdaşlıq, təcrübə mübadiləsi, investisiya imkanları barədə fikirlərini bölüşüblər.

Qonağa Azərbaycanın öz ərazilərini Ermənistanın 30 illik işğalından azad etməsindən sonra bölgədə yaranmış yeni əməkdaşlıq imkanları, azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən nəhəng infrastruktur və bərpa layihələri barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, regionda kommunikasiyaların açılması iqtisadi tənəzzüləşən Ermənistan üçün həyati əhəmiyyət kəsb edir.

Görüşdə Azərbaycan və Braziliya arasında ikitərəfli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi, o cümlədən parlamentlərarası əlaqələrin inkişaf potensialı və qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

İordaniya parlamenti dostluq qrupunun sədri Zəfər Günü münasibətilə azərbaycanlı həmkarına təbrik məktubu ünvanlayıb

İordaniya Həşimilər Krallığının Nümayəndələr Palatasında İordaniya-Asiya və Okeaniya ölkələri ilə dostluq qrupunun sədri Əbdülrahim əl-Maayah 8 Noyabr - Zəfər Günü münasibətilə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Azərbaycan-İordaniya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbərinə təbrik məktubu ünvanlayıb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, ölkəmizin İordaniyadakı səfirliyində Ermənistanla 30 illik münasibətin başa çatması və bölgədə sülhün bərqərar olması münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib, ölkəmizin BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dair qətnamələrini daim dəstəklədiyini qeyd edib.

Dost Azərbaycanın inkişaf və tərəqqi arzulayan Nümayəndələr Palatasının üzvü həmçinin Cənubi Qafqaz bölgəsində sülh, sabitlik və regional inteqrasiyanın zərurliyini vurğulayıb.

Milli Məclis Sədrinin müavini Adil Əliyev Vətən müharibəsi şəhidi Zaur Nudirəliyevin anım tədbirində iştirak edib

Noyabrın 2-də Bakının Nərimanov rayonunda Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı, Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin polkovniki, şəhid Nudirəliyev Zaur İsmayıl oğlunun anım tədbiri keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, tədbirdə Milli Məclis Sədrinin müavini Adil Əliyev, deputatlar Hikmət Məmmədov, Rəşim Musabəyov, Nərimanov RIH başçısı Abdin Fərzəliyev, Müdafiə Nazirliyinin və İctimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Mərasim çərçivəsində Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı, şəhid Nudirəliyev Zaur İsmayıl oğlunun ikinci Fəxri xiyabanda məzarı ziyarət edilib, şəhidlərimizin ruhuna dualar oxunaraq, xatirələri ehtiramla yad olunub.

Tədbirdə çıxış edənlər Zaur Nudirəliyevin döyüşlərdə göstərdiyi qəhrəmanlıqlardan danışdılar. Bildirilib ki, Prezident, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Ordusunun Ermənistanın 30 il müddətində işğal altında saxladığı tarixi torpaqlarımızı düşmən işğalından azad etməsi bir daha ölkəmizin gücünü, qüdrətini dünyaya göstərdi. Mehşid Zaur Nudirəliyev kimi oğullarımızın hesabına Azərbaycan döyüş meydanında misli görünməmiş zəfər qazandı.

Şəhidlərimiz bu tarixi qələbənə bizə bəxş edərək, şanlı tariximizin ən parlaq səhifələrini öz qanları ilə yazdılar. Bu zəfər yürüşümüzdə qəhrəmancasına şəhid olmuş Zaur Nudirəliyev ölümündən sonra "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı", "Vətən uğrunda", "Suqovuşanın azad olunmasına görə", "Füzulinin azad olunmasına görə" və "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edildi.

Şanlı tariximizin ən parlaq səhifəsi olan Vətən müharibəsində qazanılmış qələbəyə görə Azərbaycan xalqı hər zaman qəhrəmanlarımıza minnətdardır.

Vətən müharibəsi şəhidi Əbülhəsən Balas oğlu Eyvazov anılıb

Bakının Xətai rayonunda Vətən müharibəsi şəhidi Eyvazov Əbülhəsən Balas oğlunun anım mərasimi keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, tədbirdə Milli Məclis Sədrinin müavini Adil Əliyev, Bakı şəhər Xətai Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rafiq Quluyev, şəhid ailələri və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Əbülhəsən Eyvazov Vətən müharibəsində qəhrəmancasına iştirak etmiş, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şücaətli döyüşərək şəhid olmuşdur. Vətən müharibəsində göstərdiyi qəhrəmanlıqlara görə Əbülhəsən Eyvazov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 15 dekabr 2020-ci il tarixli sərəncamı ilə ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Şəhid Əbülhəsən Eyvazov eyni zamanda Aprel döyüşlərinin iştirakçısı olmuş və göstərdiyi qəhrəmanlıqlara görə fəxri fərmanla təltif olunmuşdur.

Tədbirdə bütün şəhidlərimizin xatirəsi ehtiramla yad edilib, ruhlarına dualar oxunub, hər birinə Allahdan rəhmət dilənib.

Vergilər Məcəlləsinə dəyişikliklər olunacaq

Noyabrın 2-də Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi Vergilər Məcəlləsinə nəzərdə tutulan dəyişikliklərin icması müzakirələrini təşkil edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, komitə sədri Tahir Mirkişili Prezident İlham Əliyev tərəfindən Milli Məclisə daxil olmuş Vergi Məcəlləsinə dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsində kitab və kağız məhsullarının idxalının və satışının ƏDV-dən azad olunmasının nəzərdə tutulduğunu bildirib. Deyib ki, qanun layihəsində Vergilər Məcəlləsinin 164-cü maddəsinə təklif edilən dəyişikliyə görə, siyahısız müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilən KİV məhsullarının və kitabların (elektron kitablar istisna olmaqla), habelə dərslük komplekslərinin idxalı və satışı, həmin malların (məhsul

ların) istehsalı (neşri) ilə bağlı rülu və ya vərəqə şəklində kağızın idxalı və satışı, mətbu KİV məhsullarının və kitabların (o cümlədən elektron kitabların), habelə dərslük komplekslərinin istehsalı ilə bağlı redaksiya, neşriyyat və poliqrafiya fəaliyyəti (reklam xidmətləri istisna olmaqla) ƏDV-dən azad olunur.

Tahir Mirkişili qeyd edib ki, qanun layihəsi Azərbaycan Prezidentinin bu sahəyə diqqətinin və qayğısının növbəti bariz nümunəsidir. Bu sahədə ƏDV-nin ləğv edilməsi kitab və digər çap məhsullarının, dərslüklerin qiymətinin aşağı düşməsinə səbəb olacaq, ölkədə çap sənayesinin inkişafını təşviq edərək yeni iş yerlərinin və sahibkarlığın inkişafına təkan verəcək.

Dinləmələrdə Milli Məclisin komitə sədri Zahir Oruc, deputatlar Fazil Mustafa, Etibar Əliyev, Nizami Cəfərov, Erkin Qədirli, həmçinin neşriyyat evlərinin, kitab

satışı şəbəkələrinin, media qurumlarının təmsilçiləri iştirak ediblər. Çıxış edənlər dövlət başçısının bu təşəbbüsünü yüksək qiymətləndirib, nəzərdə tutulan vergi güzəştini media və yazarlar, ədəbiyyat və kitabsevərlər üçün böyük hadisə adlandırdılar. Onlar bu addımın kitabların keyfiyyətinə və kəmiyyətinə müsbət təsir edəcəyini, media sektorunun inkişafına təkan verəcəyini, ədəbiyyat nümunələrinin çeşidliliyini artıracağını vurğulayıblar.

Tədbirdə, həmçinin oxucularla kitab marağının artırılması, çap məhsullarının keyfiyyətinin yüksəldilməsi və kitabın populyarlaşması üçün atılacaq addımlar müzakirə edildi.

Yekunda Tahir Mirkişili dinləmələrdə fəal iştirak etdiklərinə görə qonaqlara təşəkkürünü bildirib və müzakirə olunan dəyişikliyin bu sahədə ciddi dönüş yaradacağını diqqətə çatdırıb.

"Ali təhsil haqqında" qanun layihəsi müzakirə edilib

Noyabrın 2-də Milli Məclisdə "Ali təhsil haqqında" qanun layihəsi üzrə parlamentin Elm və təhsil komitəsi yanında yaradılmış İşçi Qrupunun növbəti icması keçirilib.

İclasda Milli Məclis Aparatının səfərbər edilməsi vacibliyindən danışdılar.

İclasda Milli Məclis Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev bildirdi ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev təhsil sahəsinin qarşısında tamamilə yeni vəzifələr qoyub. Bu qanunun hazırlanmasında əsas məqsəd Azərbaycan təhsilinin dünya standartlarına uyğunlaşdırılması və təkmilləşdirilməsidir. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, qanun həyata keçirildikdən sonra təhsil sahəsində hansı dəyişikliklər olmalıdır, dövrün tələblərinə cavab versin.

Səfa Mirzəyev İşçi Qrupunun bugünkü toplantısını səmərəli görüş kimi dəyərləndirib, dəyərli təkliflərin nəzərə alınmasını məqsəduşuqun sayıb, "Ali təhsil haqqında" qanun layihəsinin yüksək səviyyədə hazırlandığını qeyd edib, İşçi Qrupa uğurlar arzulayıb.

İclasda İşçi Qrupunun üzvləri - Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru Ədalət Muradov və Bakı Slayvan Universitetinin rektoru vəzifəsini icra edən Anar Nəziyev qanun layihəsinə münasibət bildiriblər, pedaqoji təcrübələrinə istinadən

irad və təkliflərini, qeydlərini diqqətə çatdırıblar.

Qanun layihəsinin ətraflı təhlil olunduğu müzakirələrdə Milli Məclis Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdiri Adil Vəliyev və İqtisadi qanunvericilik şöbəsinin müdiri Məhəmməd Bəziqov fikirlərini və mülahizələrini İşçi Qrupunun üzvləri ilə bölüşüblər.

Müzakirələrdə yeni çağırışların təhsil sahəsində qarşıya yeni tələblər qoyduğunu, Azərbaycanda ali təhsilin dünya və Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması zərurətindən danışdılar.

Fikir mübadiləsinin yekununda nazir müavini İdris İsayev iclasda çıxış edənləri maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirib.

Müzakirələrə İşçi Qrupunun rəhbəri, Elm və təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev yekun vurub. İşçi Qrupunun yekdil qərarı ilə "Ali təhsil haqqında" qanun layihəsi birinci oxunuşda Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin müzakirəsinə tövsiyə edilib.

Azərbaycan-Rusiya birgə demarkasiya komissiyasının 2021-ci il üzrə iş planı tam yerinə yetirilib

Oktyabrın 27-28-də Rusiyanın Pyatiqorsk şəhərində Azərbaycan-Rusiya birgə demarkasiya komissiyasının onuncu icması keçirilib.

Oktyabrın 27-28-də Rusiyanın Pyatiqorsk şəhərində Azərbaycan-Rusiya birgə demarkasiya komissiyasının onuncu icması keçirilib. Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iclasda Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında dövlət sərhədinin demarkasiyası prosesinin davam etdirilməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub, habelə komissiyasının 2022-ci il üçün iş planı təsdiqlənib.

Tərəflər Azərbaycan-Rusiya birgə demarkasiya komissiyasının 2021-ci il üzrə iş planının tam yerinə yetirildiyini bəyan ediblər. Görüş açıq dialoq və qarşılıqlı anlaşma ruhunda keçib. Komissiyanın növbəti iclasının Azərbaycanda keçirilməsi planlaşdırılır. Görüş tarixləri diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşdırılacaq.

Azərbaycan və Rusiya xarici işlər nazirləri arasında telefon danışıqları olub

Noyabrın 2-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrov arasında telefon danışıqları olub.

məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Nazirlər həmçinin üçtərəfli

bəyanatların icrası, o cümlədən neqliyyat və kommunikasiyaların açılması ilə bağlı İşçi Qrupunun fəaliyyətini müzakirə ediblər. Bəlgədə mövcud olan cari vəziyyət ətrafında fikir mübadiləsi aparılan nazirlər eyni zamanda 3+3 formatında əməkdaşlıq platformasının inkişafının vacibliyini qeyd ediblər.

Tərəflər həmçinin qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər barədə müzakirələr aparılıb.

BMT ölkəmizin münasibətləri normallaşdırmaq niyyətini yüksək qiymətləndirir

Noyabrın 2-də Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Birlişmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf üzrə Əlaqələndirmə Ofisinin (UNDCO) Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə regional direktoru xanım Qui-Yeop Son arasında videokonfrans formatında görüş keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə nazir Ceyhun Bayramov Azərbaycanın BMT ilə əməkdaşlığa xüsusi önəm verdiyini vurğulayıb. BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin ölkəmizdə həyata keçirilməsinin diqqət mərkəzində saxlanıldığını bildiren nazir bu istiqamətdə Azərbaycan tərəfindən atılan mühüm addımları, o cümlədən Azərbaycanın keçmiş SSRİ məkanında BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasının (ECOSOC) himayəsi altında keçirilən yüksək səviyyəli siyasi forumlarda üç

Xanım Qui-Yeop Son Ceyhun Bayramova beynəlxalq inkişaf naminə əməkdaşlığın dəstəklənməsində və Qoşulmama Hərəkatında (QH) uğurlu səhifələri görə təşəkkürünü ifadə edib. 2022-ci ildə BMT-Azərbaycan əməkdaşlığının 30-cu ildönümü olduğunu xatırladın UNDCO-nun regional direktoru bu münasibətlə müvafiq tədbirlərin təşkilinin əhəmiyyətini qeyd edib.

Ölkəmizin münasibətləri normallaşdırmaq niyyətinin BMT tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyi vurğulanıb. Ərazilərin bərpası və regional sülh quruculuğu prosesində, o cümlədən iki ölkə arasındakı münasibətlərin normallaşdırılmasına yönəlməli hər hansı fəaliyyətdə BMT-nin fəal iştirak etməyə və Azərbaycanı sayğına dəstək verməyə hazır olduğu səsləndirilib.

Görüşdə tərəflər qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibi ilə görüş

"Yüksəliş" müsabiqəsinin mentorluq proqramı çərçivəsində müsabiqənin idarəçisi rəhbərləri ilə qalibləri arasında görüşlər davam edir. Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev "Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibi Ruslan Mirzəliyevlə görüşüb.

Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görüşdə S.Babayev ikitərəfli mentorluq proqramının əhəmiyyətini qeyd edib. R.Mirzəliyev idarəetmə sahəsində Sahil Babayevin təcrübəsinin zəngin olduğunu bildirib, yeni bilik və bacarıqlara yiyələnmək üçün bu təcrübədən faydalanmaq istədiyini vurğulayıb.

"Yüksəliş" müsabiqəsinin idarəçisi rəhbərlər heyətinin tərkibinə iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev, energetika naziri Pərviz Şahbazov, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, rəqəmsal inkişaf və neqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev, kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, maliyyə naziri Samir Şərifov, xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov, gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov, DIM Direktorları Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə, mədəniyyət naziri Anar Kərimov, təhsil naziri Emin Əmrullayev, Ombudsman Səbinə Əliyeva, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rəyev, Mərkəzi Bankın sədri Elman Rüstəmov, "Kapital Bank"ın idarə Heyətinin sədri Rövşən Allahverdiyev, Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Vüsal Hüseynov, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri İlyas Mehdiyev, Vəkillər Kollegiyasının sədri Anar Bağirov, "AzerGold" QSC-nin idarə Heyətinin sədri Zakir İbrahimov, "bp" şirkətinin Xəzər regionunda xarici əlaqələr və kommunikasiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli, İctimai Televiziya və Radio Yayım Şirkətinin (İTV) baş direktoru Balakış Qasımov, Qarabağ Dirləşmə Fondunun idarə Heyətinin sədri Rəhman Hacıyev və Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov daxilidirlər.

Bütün layihələr vətəndaşın rahatlığına və rifahına xidmət edir

Şamaxı və İsmayılıda bu il neçə-neçə sosial-iqtisadi əhəmiyyətli obyekt istifadəyə verilib

İsmayılı rayonunun Hacıhətəmli-Gidəyli-Kürd Eldarbəyli avtomobil yolu da müasir səviyyədə yenidən qurulub. Prezident İlham Əliyevin sərəncamına uyğun olaraq inşa edilən yol 4 minə yaxın əhalinin yaşadığı 3 yaşayış məntəqəsi arasında gediş-gəlişi rahatlaşdıracaq, kənd təsərrüfatının, xüsusən də üzümçülüynü inkişafına töhfə verəcək. Basqal-Sulut avtomobil yolunun açılışında iştirak edən dövlət başçısına Muğanlı-İsmayılı-Qəbələ yolunun tikintisi barədə məlumat verilib.

Şamaxıda isə "Azerişiq" ASC-nin Şimal-Qərb Regional SCADA İdarəetmə Mərkəzi açılıb. Məlumdur ki, hazırda regionlarda istehlakçıların elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə genişmiqyaslı tikinti, yenidənqurma və təmir işləri həyata keçirilib. Bu tədbirlər çərçivəsində "Meysəri" yarımstansiyasında da əsaslı yenidənqurma işləri aparılıb. Yarımstansiya vasitəsilə Şamaxı rayonunun 11, Ağsu rayonunun isə 5 yaşayış məntəqəsinin, sənaye, tibb, təhsil, sosial, turizm, kənd təsərrüfatı təyinatlı və digər obyektlərin fasiləsiz və dayanıqlı elektrik təchizatı tam olub.

Yarımstansiyanın istismara verilməsi ilə 10 mindən çox əhalinin elektrik enerjisi təminatı daha da yaxşılaşdırılıb. Burada 35 və 10 kV-luq müasir qapalı paylayıcı qurğu və digər zəruri avadanlıqlar quraşdırılıb. Perspektivdə "Meysəri" yarımstansiya vasitəsilə Şamaxı və İsmayılı rayonlarının elektrik şəbəkələri əlaqələndiriləcək. Xatırladıq ki, şəbəkələrin müasir idarəedilməsinin həyata keçirilməsi üçün "Meysəri" yarımstansiyasında Şimal-Qərb Regional SCADA İdarəetmə Mərkəzi inşa ediləcək. Bu mərkəz, həm də sərbəst idarəetmə imkanlarına malikdir. Bu sistem regionların operatorlarını təmin etmək baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Son illər aqrar sahədə aparılan islahatlar Şamaxı və İsmayılıda da öz nəticələrini göstərir. O cümlədən üzümçülük dirçəldilib, sahəyə əvvəlki şöhrətini qaytarılması üçün ardıcıl tədbirlər görülür. Məsələn, Şamaxı Üzüm Tinqçilik Mərkəzinin yaradılmasında məqsəd respublikanın üzümçülük təsərrüfatlarını müxtəlif iqlim şəraitinə adaptasiya qabiliyyətli, filloksera davamlı cələq-üzüm əkin materialı ilə təmin etməkdir. Mərkəzin illik istehsal gücü 1 milyon ədəd tinqçilikdir. Burada dördü yerli - Mədrəsə, Bayanşirə, Mələyi, Xindoqni olmaqla 10 texniki və bir yerli Ağadəyi sortu olmaqla 15 süfrə üzüm sortlarının tinqçiliyi təşkil ediləcək. Bundan əlavə, mərkəzdə 6 xarici sort və hibrid üzrə filloksera davamlı anacılıqlar da istehsal olunacaq.1,2 hektar sahədə salınan mərkəzin fəaliyyətə başlaması üzüm tinqçiliyinə olan tələbatın yerli istehsal hesabına ödənilməsinə təmin etməklə xərəcə valiyatə və digər zəruri avadanlıqlar quraşdırılıb. Perspektivdə "Meysəri" yarımstansiya vasitəsilə Şamaxı və İsmayılı rayonlarının elektrik şəbəkələri əlaqələndiriləcək.

Qeyd edək ki, hazırda Azərbaycanın yerli üzüm sortlarından daha məhsuldar və yerli şəraitə uyğun 38 üzüm sortu geniş yayılıb və onlar

sahibkarlıq subyektləri tərəfindən uğurla becərilir. 2020-ci ildə ölkədə 208 min tondan çox üzüm istehsal olunub. Bu da 2019-cu ilə müqayisədə 3,1 faiz çoxdur. Sözügedən bu iki rayonun təhsilində ölkəmizdə böyüməkdə olan nəslə göstərilən qayğı da aydın görünür. Elə noyabrın 1-də açılan yeni obyektlərin adını çəkmək kifayətdir. Bunlar körpələrin, məktəb yaşlı uşaqların, yeniyetmə və gənclərin təhsilinə, təlim-tərbiyəsinə, asudə vaxtlarını mənalı keçirmələrinə xidmət edir.

İsmayılı şəhərində istifadəyə verilən 6 saylı tam orta məktəb 720 şagird yerlikdir. Bina 5 korpusdan ibarətdir. Şamaxı rayonunda isə akademik Heydər Hüseynov adına Çarhan kənd tam orta məktəbinin yeni binasının açılışı olub. Məktəb 420 şagird yerlikdir. Burada sinif otaqları, fizika, kimya və biologiya laboratoriyaları, informatika, hərbi təlim, tibb, əmək təlimi otaqları, kitabxana, yeməcxana, aqrar və idman zalı, açıq idman meydançası var.

Qeyd edək ki, hər iki məktəb Heydər Əliyev Fondu tərəfindən tikilib. Şamaxı Gənclər Parkı Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2020-ci ilin "Könüllülər ili" elan edilməsi çərçivəsində "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə yaradılıb. Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi tərəfindən gənclərin idmana olan marağının artırılması, asudə vaxtlarının səmərəli təşkil və sağlamlıq həyat tərzinin təbliği məqsədilə regionlarda müxtəlif layihələr

həyata keçirilib. Bu layihələr çərçivəsində Şamaxı şəhərindəki park da yenidən qurulub, yaşıllıq və gəzinti sahələri yaradılıb, sakinlərin və qonaqların istirahəti üçün infrastruktur qurulub. Açıq havada idmanla məşğul olmaq üçün müxtəlif idman qurğuları quraşdırılıb. İsmayılı Uşaq və Ailələrə Dəstək Mərkəzi də bu ilin təhvilindədir. Uşaq və Ailələrə Dəstək Mərkəzinin yaradılması və inkişafı, yerlərdə icmaddaxil xidmətlərin və əhali ilə aparılan işlərin səmərəliliyinin artırılması baxımından uğurlu nəticələr verir. Uşaq və Ailələrə Dəstək Mərkəzi dövlət bəyənəlxalq təcrübədən öyrənilib və yerli vəziyyətə uyğunlaşdırılaraq Azərbaycanla təbiiqədərliyə başlanılıb. Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin nəzdində 11 rayonda bu cür mərkəzlər fəaliyyət göstərir. Mərkəzlərin fəaliyyətinin əsas istiqaməti icmada risk qrupundan olan ailələrlə sosial işin aparılmasıdır.

İndiyədək İsmayılıdakı mərkəzə 10 minə yaxın müraciət daxil olub və bu illərdə 39 min rayon sakinini mərkəzin fəaliyyətinə bəhrələndirib.

Bunlar yalnız bir gün ərzində - Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iki rayona səfəri çərçivəsində istifadəyə verilən sosial-iqtisadi obyektlərin bir neçəsidir. Bu il ölkədə çoxsaylı bələ layihəyə qoşulmuş ki, onlar da Azərbaycan dövlətinin siyasətinin mərkəzində vətəndaşın maraqlarının dayandığını bir daha təsdiq edir.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

VƏTƏN müharibəsinin möhtəşəm ZƏFƏRİ

Zəfərin təntənəsi

Əvvəlki 1-ci səh.

Bu ilin sentyabrında BMT-nin Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasının illik ümumi müzakirələrində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bunu iştirakçıların diqqətinə çatdırdı. "44 günlük müharibə ərzində Azərbaycan işğal olunmuş ərazilərinin böyük bir hissəsini, o cümlədən Cəbrayıl, Hadrut, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı və Şuşa şəhərlərini azad etdi. Ümumilikdə, döyüş meydanında 300-dən çox şəhər və kənd azad edildi. Ermənistan 2020-ci il noyabrın 10-da kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur oldu. Beləliklə, Ermənistan öz qoşunlarını Azərbaycanın digər ərazilərindən - Ağdam, Laçın və Kəlbəcərdən çıxarmağa məcbur edildi. Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının yuxarıda qeyd olunan qətnamələrinin icrasını özü təmin etdi və bu, yəqin ki, BMT-nin təsis etdiyi vaxtdan bu günə qədər dünyada ilk belə haldır".

Həmin sessiyada Prezident İlham Əliyev Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin artıq keçmişdə qaldığını vurğuladı. Qeyd etdi ki, Azərbaycan da Dağlıq Qarabağ adında inzibati ərazi vahidi yoxdur. "Prezidentin 2021-ci il 7 iyul tarixli fərmanı ilə biz Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonalarını yaratmışıq. Fərsətdən istifadə edərək, mən BMT-yə üzv dövlətləri və BMT Katibliyini ərazilərimizə istinad edərək hüquqi cəhətdən mövcud olmayan, siyasi baxımdan qəzəli və manipulyasiya xarakterli adların istifadəsinə yol verməyə çağırıram".

Azərbaycan Prezidenti onu da diqqətə çatdırdı ki, keçmiş işğal olunmuş ərazilərimizdə Ermənistan tərəfindən illər ərzində çoxsaylı müdafiə xətlərini və uzun sənəklərini, tunel və bunkerlərdən ibarət istehkamların qurulması onların heç bir vəchə bu əraziləri qaytarmaq niyyətində olmadığını sübuta yetirdi.

Azərbaycan da növbəti hərbi təxribatları def edərək düşmənin üzünə əks-hücumu keçməklə Vətən müharibəsinə başlanmaq məcburiyyətində qaldı. Təxminən 30 il çəkin sülh danışıqlarının Ermənistanın işğalçı siyasəti üzündən heç bir səmərə verməyəcəyi artıq reallıq qəti idi. Bu qədr uzun bir dövr ərzində Azərbaycan sülh danışıqlarına sadıq qalmışdı. Münaqişənin hər iki tərəfdən itkilərə yol vermədən həlli üçün bütün mövcud imkanları dəyərləndirməyə çalışdı. Amma gedən proseslər belə bir həqiqəti ortaya çıxarırdı ki, Ermənistanın məqsədi sülh danışıqlarında iştirak etməklə heç də münaqişənin öz həllini tapması deyil. Onlar bununla sadəcə olaraq Azərbaycanın hərbi yola əl atmasına mane olmaq, mövcud status-kvonu qorumaq, ərazidə möhkəmlənmək və zaman keçdikcə işğalçı qanunlaşdırmaq niyyətində idilər.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi dörd qətnamə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edirdi. BMT Baş Assambleyası, İslam Ölkədaşlıq Təşkilatı, Qoşulma Hərəkatı, ATƏT, Avropa Şurası Parlament Assambleyası, Avropa Parlamenti kimi beynəlxalq təşkilatların da oxşar məzmunlu qərarları vardı. Amma Ermənistan bunların heç birinə məhəl qoymadı. İşğalçı mövqeyindən əl çəkmedi. Beynəlxalq cinayətlərini nümayişkerənə şəkildə davam etdirdi. Əfsuslar olsun ki, beynəlxalq ictimaiyyət də Ermənistanın bu hərəkətlərinə ciddi reaksiya vermədi. Ədaləti qorumaq əvəzinə ikili standartlar mövqeyi göstərdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti beynəlxalq tribu-

nalarda bir neçə dəfə işğalçı Ermənistan qarşı sanksiyaların tətbiq edilməsini vacibliyi məsələsini qaldırsa da, əfsus ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasını təmin etmək üçün Ermənistan qarşı beynəlxalq sanksiyalar tətbiq edilmədi. Bir çox ölkələrə BMT Təhlükəsizlik Şurasının bəzi qətnamələrinin bir neçə gün ərzində icra edildiyi halda, Azərbaycanın haqlı mövqeyinin müdafiəsinə yönəlməmiş qətnamələr 27 il icra olunmamış qaldı və bu sahədə ikili standartların olduğunu bir daha sübuta yetirdi. Bunu nəzərə alaraq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev belə yanaşmalara yol verilməməsi üçün BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasını mexanizminin yaradılması üçün səylərini birləşdirilməsi zərurətini BMT-nin Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasında gündəmə gətirdi.

30 ilə yaxın müddət ərzində Ermənistan və Azərbaycan arasındakı münaqişənin həlli üzrə mandat daşıyan ATƏT-in Minsk qrupu da əfsuslar olsun ki, ciddi mövqə sərgiləyə bilmədi. Ermənistanı Azərbaycan qarşı hərbi təcavüzə son qoymağa məcbur etmək üçün qətiyyətli addımlar atılmadı. Minsk qrupu bu təsisatın üzərinə düşən vəzifələrin icrasına nail olmağı bacarmadı.

Qalibyyətə amı və düşməyə verilən dərs

2018-ci ildə Köçəryan-Sarkisyan rejimi devrildikdən Azərbaycanın Ermənistanın yeni hökumətinin ciddi şəkildə danışıqlarda iştirak edəcəyi ilə bağlı müsbət ümidlər var idi. Bunu Prezident İlham Əliyev sessiyadakı çıxışında da diqqətə çatdırdı: "Biz Ermənistandan gələn istənilən müsbət sənədlərə cavab verməyə hazır idik. 2018-2019-cu illər keçmiş təmas xəttində ən sakit dövrədən biri idi. Lakin Azərbaycanın müsbət addımlarına baxmayaraq, Ermənistan rejiminin dəyişməsi real dəyişikliklərə nəticələnmədi. Ermənistanın yeni hökuməti də Azərbaycanla dinc qonşuluq əvəzinə, işğalın davam etdirilməsi yolunu seçdi".

Münaqişənin son iki il ərzində Ermənistanın qəsdən danışıqlar prosesini məhv etməsi, düşmənin ölkənin hökumət rəhbərinin "Qarabağ Ermənistanıdır və nəqə", eləcə də "bir qarış belə işğal olunmuş torpaq qaytarılmayacaq" kimi təxribatçı bəyanatları Azərbaycanın səbrini daşımaqda idi.

Ermənistanın keçmiş müdafiə nazirinin çıxışlarının birində "Yeni torpaqlar uğrunda yeni müharibə" fikrini səsləndirməsi təcavüzkar qonşumuzun Azərbaycan qarşı yeni işğal planlarından xəbər verirdi. Ermənistan rəhbərliyinin əsassız şəkildə "yeddi şərt" irəli sürərək, danışıqların formatının dəyişdirilməsi, onlara sifirdən başlanılması və qarşı tərəfdən işğal edilmiş ərazilərdə yaradılmış qondarma rejimin danışıqlar prosesinə cəlb edilməsi tələbini irəli sürməsi də bu plana xidmət edirdi. Üstəlik, Ermənistan Cenevrə konvensiyalarını da daxil olmaqla, beynəlxalq hüquq normalarını kobud şəkildə pozaraq işğal altındakı Azərbaycan ərazilərində qanunsuz məskunlaşdırma siyasətini aparırdı. Əsasən Yaxın Şərqdən olan erməni əsilli şəxslər ərazilərimizdə yerləşdirilirdi. Ən yüksək vəzifəli hökumət rəsmiləri səviyyəsində verilən bəyanatlar da düşmənin torpaqlarımızdan çıxmaq niyyətində olmadığını, əksinə, yeni hərbi təxribatlar, işğal planları hazırladığını nümayiş etdirirdi. Bütün bunlar həm də onu göstərirdi ki, Ermənistan rəhbərliyi Azərbaycan

Ordusunun 2016-cı ildəki Aprel zəfərindən, ardınca 2018-ci ildə Günnütdə böyük bir ərazinin düşməndən təmizləməsi faktından düzgün nəticə çıxarmayıb. Azərbaycan əsgəri hücumu keçərsə, bunun işğalçı dövlət üçün hansı acınacaqlı nəticələrə gətirəcəyi barədə Ermənistan cəmiyyətində aydın bir təsvir yox idi. Onların düşüncələrində hələ də miflər realıqları üstələyirdi. Ermənistan cəmiyyəti uydurulmuş saxta miflərə yaşayır və gerçəkləri qəbul etmək niyyətində deyildi.

2020-ci ilin iyul ayında düşmənin Azərbaycanla dövlət sərhədi boyu hərbi təxribat törətdi. Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətində açılmış artilleriya atəşi nəticəsində hərbiçilərimiz və müliki vətəndaşlarımız həlak oldu. Daha sonra isə 2020-ci ilin avqustunda bu işğalçı dövlətin diversiya qrupu keçmiş təmas xəttini keçərək Azərbaycan hərbiçilərinə və müliki şəxslərə qarşı terror aktları törətməyə cəhd etdi, lakin bunun qarşısı uğurla alındı.

Bu təxribatların məqsədi aydın idi. Azərbaycan Prezidenti BMT-nin Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasında, müsahibələrində, çıxışlarında həmin məsələlərin açıqlanmasını verirdi. Ermənistan rəhbərliyi bununla diqqəti ölkədə xüsusilə pandemiya dövründə kəskin xarakter almış sosial-iqtisadi problemlərdən yayındırmaq, Azərbaycanın yeni ərazilərini işğal etməklə reyting toplamaq, bununla Aprel müharibəsindəki itkilərin yerini doldurmaq, ən əsası isə Azərbaycan Ordusunun Ermənistan ərazilərinə doğru irəliləməyə təhrik etməklə bu münaqişəyə xarici havadarları cəlb etmək idi. Amma Azərbaycan düşmənin hərbi təxribatlarını qətiyyətlə dəf etdi, imkanı qurduqları oyunun alınmasına imkan vermədi. Eyni zamanda Ermənistanın mənfur niyyətlərini beynəlxalq aləmdə ifşa etmək üçün mövcud vasitələrdən istifadə etdi.

Qarabağ Azərbaycandır!

Hələ ötən il sentyabrın 24-də BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyasındakı çıxışında Azərbaycan Prezidenti xəbərdarlıq etmişdi ki, "Ermənistan rəhbərliyinin düşmənin Azərbaycanı bəyanatları və təxribatları Ermənistanın Azərbaycan qarşı yeni hərbi təcavüzə hazırladığını nümayiş etdirir". Bundan cəmi üç gün sonra - sentyabrın 27-də bu işğalçı dövlət Azərbaycanın hərbi mövqələrinə və müliki şəxslərinə qarşı irimiqəyaslı hücumu başladı. Azərbaycan BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsində təsbit edilmiş özünümüdafiə hüququndan istifadə edərək, ərazisində Ermənistan qarşı əks-hücum əməliyyatına başladı. Prezident İlham Əliyevin 2019-cu ilin oktyabrında keçirilmiş beynəlxalq Valday sammiti zamanı Ermənistan rəhbərliyinin sərəmsən bəyanatlarına cavab olaraq səsləndirdiyi "Qarabağ Azərbaycandır və nida" kəlmələri Qələbə əzmimizin, doğma yurdlarımız uğrunda haqq mübarizəsinin simvoluna çevrildi.

Vətən müharibəsinin ilk günlərindən, hətta müharibənin başlanmasına qədər Azərbaycan cəmiyyətindəki coşqun, insanlarımızın vahid hədəflər uğrunda bir araya gəlməsi milli vəhdətimizin, xalqın sarsılmaz birliyinin təcəssümü idi. Hər kəs haqq savaşına köklənmişdi. Hamı bildirdi ki, Azərbaycan Ordusu hücumu keçsə, Qələbə mütləq bizimizə olacaq. Çünki insanlar Ulu Öndər Heydər Əliyevin ötən əsrin 90-cı illərindən başladığı və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyi hərbi sahədə quruculuq işinin hansı səviyyə-

də olduğunu, ölkəmizdə necə güclü, yenilməz bir ordunun formalaşdığını yaxşı bilirdilər. İnsanlarımızın gözləntisi belə idi ki, ordumuz hücumu keçsə, bu yalnız qalibyyətlə tamamlanacaq.

Ordumuz ildirir sürəti ilə hücumu keçib düşmənin müdafiə saddını yardı. Hərbi əməliyyatların birinci gününün sonunda Kəlbəcər rayonunda, Murovdağda və Ağdərə istiqamətində strateji əhəmiyyətli yüksəkliklər, həmçinin 6 kənd (Füzuli rayonunda 4 və Cəbrayıl rayonunda 2 kənd) azad edildi. Bundan sonra bütün 44 gün ərzində yalnız irəli getdik. "Bizim fəaliyyətimiz, bizim əməliyyatlarımız düşmənin üçün çox gözəlməz olurdu", - deyə Prezident İlham Əliyev Rusiyanın nüfuzlu "Nasionalnaya oborona" jurnalına müsahibəsində bildirdi. Zəfər ümidi, 30 illik münaqişənin donunun açılması, nisgilli yurdlarımızın azadlığına yolların görünməsi itkilərin ağırlarını ovundururdu. Qələbəyə doğru irəliləyirdik. Azərbaycan Ordusunda 44 günlük Vətən müharibəsi gedişində bir nəfər də olsun fərarilik etmədi. Hər bir əsgər və zabitemiz sona qədər şərəflə vuruşaraq tarixi qələbəyə töhfələrini verdi. Bu da Azərbaycanda nə qədər yüksək vətənpərvərlik ruhuna malik nəslin yetişdiyini göstərir.

Erməni rəsmiləri sülh danışıqlarında iştirak görünüşü yaradaraq status-kvonu uzatmağa çalışmaqla ümid edirdilər ki, bəlkə ölkəmizdə yetişən yeni nəsillər işğal faktını təcridən unuda. Torpaq itkisi ilə zamanla barışa. Amma yaşanan coşqun cəmiyyətimizin işğal faktı ilə heç zaman barışmayacağını, yeni nəsillərin də torpaqların nə yolla olur-olsun azad edilməsini özünə şərəf borcu bildiyini nümayiş etdirdi. Burada Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan Respublikasına rəhbərliyi dövründən aparılan və Prezident İlham Əliyevin daha da gücləndirdiyi vətənpərvərlik tərbiyəsi işğal faktını təcridən unuda. Ermənistan gəncləri Vətən müharibəsində qəhrəmanlıq dəstani yazırdı. Milli ruhumuz, qürurumuz özümüzdə qaytdırdılar.

Sarsılmaz birlik

Bu müharibədə həyatını Azərbaycandan ərazi bütövlüyü uğrunda, haqq-ədalət uğrunda canını qurban verməmiş şəhidlərimizin əbədiyyət ömrü bütün nəsillərə örnekdir. Onların doğulub böyüdüüyü mekənlərə diqqət yetirərk, Azərbaycanın bütün bölgələrinin, ölkəmizdə yaşayan xalqların şəhadət zirvəsində təmsil olduğunu görürük. Milli yaddaşımızda qoradığımız, insanların əhd bağlamasına kimi bir inanc var. Nağıllarımızın, dastanlarımızın qəhrəmanları bəzən bu ayını yerinə yetirərək həmişə bir-birinə, ümumi ideallarına, addımlarına birgə yola sadıq qalacaqlarına and içər və andlarına heç vaxt xilaf çıxmazdılar. Vətən müharibəsi zamanı müxtəlif ailələrdən, evlərdən, obalardan olan şəhidlərimizin Azərbaycan torpaqlarına qarışan qanları ilə bu xalq bir-birinə daha da doğma oldu, birliyimiz möhkəmləndi, mətinləşdi. Daha heç kim bu birliyi sarsıda, bizi bərabər irəlilədiyimiz inkişaf yollarından kənar sala, aramızda tərifiqə yarada bilməz.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin liderliyi ilə xalqımız son onilliklərdə misilsiz nailiyyətlər əldə etmiş, ilk baxışdan inanılmaz görünən çox hədəflərə nail olmuşdu. 27 sentyabr günündən başlanan çətin yolun sonunda Qələbə bunlardan ən mühümü, tarixi oldu. Əslində bu yol Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizdə hüquqi dövlət quruculuğuna, nizami ordunun formalaşdırılmasına, ölkənin sosial-iqtisadi həyatının axarına düşməsinə doğru ilk addımların atıldığı günlərdən başlamışdı. Prezident İlham Əliyevin hər diplomatik uğuru, hər möhtəşəm sosial-iqtisadi nailiyyəti, ölkəmizin güclənən mövqeyi, beynəlxalq aləmdə yüksələn nüfuzu bizi addım-addım bu qələbəyə aparırdı. 27 sentyabr illərlə zərrə-zərrə toplanan imkanlarımızın "dəmir yumruğu" a çevrilib düşmənin başına endirildiyi gündür.

Böyük Zəfəri qazandıq. Bu, xalqımızın həyatında insanların taleyini dəyişən, tarixini yeni bir səhifədə başlayan bir Zəfər oldu. Aradan əsrler keçəcək, nəsillər bir-birini əvəz edəcək, amma böyük qələbəmiz heç zaman unudulmayaacaq. Qəhrəmanlıqları ilə dastana çevrilmiş Azərbaycan övladlarının Vətən müharibəsindəki şücaəti, əzmkarlığı yaddaşlarda qalacaq. Şəhidlərimizin əziz xatirəsi anılacaq, onların igidlik hekayələri dillərdə dolacaq. Xalqımız, bütün dünya azərbaycanlıları regionda yeni bir realıq yaradan Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, əsgər və zabitemizlə birgə Vətəne bəxş etdiyi tarixi Zəfər ilə hər zaman qürur duyacağıq.

İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

3 ZƏFƏR gündəliyi noyabr 2020-ci il

Noyabrın 3-ə keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində Azərbaycan Ordusu bölmələrinin yerləşdiyi mövqeləri və yaşayış məntəqələrini müxtəlif atıcı silahlardan, top və minaatanlardan atəşə tutur.

Döyüş əməliyyatları, əsasən, cəbhənin Ağdərə, Xocavənd, Zəngilan və Qubadlı istiqamətlərində davam edir. Düşmənin bəzi sahələrdə şəxsi heyət və hərbi texnikada itkilər verərək geri çəkilməyə məcbur edilir.

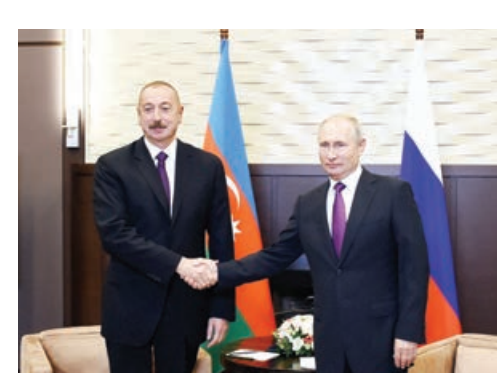
Sutka ərzində düşmənin xeyli sayda canlı qüvvəsi, 4 ədəd BM-21 "Qrad" yayılım atəşli reaktiv sistemi, 1 ədəd KUB zenit-raket kompleksi, 9 ədəd müxtəlif tipli topu və 2 ədəd sursatla dolu yük maşını məhv edilir və sıradan çıxarılır.

Qoşunlarımız əməliyyat şəraitinə nəzarət edir.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədində yerləşən Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin mövqelərini minaatan və atıcı silahlardan yenidən atəşə tutur.

Saat 00:25-dən 04:45-dək Ermənistanın Berd, Çəmbək və Vərdən rayonlarından Azərbaycanın Tovuz, Gədəbəy və Daşkəsən rayonlarında yerləşən hərbi bölmələrimizin mövqeləri düşmənin tərəfindən atəşə məruz qalır.

Saat 09:50-də cəbhədə uçuş keçirməyə cəhd göstərən Ermənistan silahlı qüvvələrinin məxsus taktiki pilotsuz uçuş aparını (PUA) hava hücumundan müdafiə bölmələrimiz tərəfindən məhv edilir.

Noyabrın 2-də Prezident İlham Əliyevlə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin arasında telefon danışıqları oldu.

Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və onun həlli yolları ilə bağlı məsələlər, döyüş bölgəsində vəziyyət müzakirə edildi.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri yenidən Ağdam və Ağcabədi rayonlarının kəndlərindəki müliki infrastrukturunu artilleriya atəşinə tutur.

Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görülür.

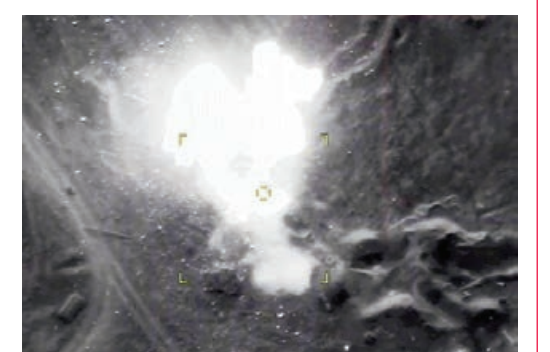
Ermənistan silahlı qüvvələri cəbhənin Ağdərə, Ağdam və Xocavənd istiqamətində hücumu keçməyə cəhd göstərir.

Bölmələrimiz tərəfindən görülən qəti tədbirlər nəticəsində düşmənin hücumunun qarşısı alınır və o, ağır itkilərə məruz qalaraq geri çəkilməyə məcbur edilir.

Qoşunlarımız əməliyyat şəraitinə nəzarət edir.

Bölmələrimizin gördüyü tədbirlər nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin Xankəndi yaxınlığında yerləşən daha iki sursat anbarı məhv edilir.

Ermənistan silahlı qüvvələri Füzuli şəhərini və ətraf kəndləri "Smerç" yayılım atəşli reaktiv sistemindən atəşə tutur.

Cəbhənin Xocavənd istiqamətində gedən döyüşlərdə Azərbaycan Ordusunun bölmələri düşmənin tank bölmələrini döyüş meydanından qaçmağa məcbur edir.

Bölmələrimizin dağlıq atəş zərbələri ilə düşmənin bir neçə tankı döyüş heyəti ilə birlikdə məhv edilir.

Müdafiə Nazirliyi düşmənin tanklarının məhv edilməsi anlarını əks etdirən videosu-jet yayır.

Günün ikinci yarısında cəbhənin Xocavənd istiqamətində Ermənistan silahlı qüvvələrinin üç ədəd topu məhv edilir.

Xocavənd istiqamətindəki döyüşlərdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin 37-ci atıcı diviziyasının 3-cü motoatıcı alayının mövqelərindəki yeraltı sığınacaqların atəşə tutulması nəticəsində xeyli sayda şəxsi heyət məhv edilir.

Azərbaycan Ordusunun bu istiqamətdə həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində motoatıcı alayın komandiri polkovnik Qor İshaxyan da məhv edilir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

VƏTƏN müharibəsinin möhtəşəm ZƏFƏRİ

Torpaqlarımızın, ayrı-ayrı şəhər və kəndlərimizin, xüsusən doğulub boya-başa çatdığım Qubadlının işğalı, hamı kimi, mənəm də üroyimi göyüm-göyüm göynədi. Yurd həsrətli şəirlər, hekayələr, nağıllar, məqalələr yazmaqdan başqa əlimdən bir şey gəlmirdi.

1997-ci ildə "Həsət köçü" kitabımdakı hərbi-vətənpərvərlik mövzulu silsilə şeirlərim əsasında Azərbaycan Dövlət Televiziya "Bütün Azərbaycan əsgər olmalı" adlı televiziya tamaşası hazırlamışdı. Orada ağrılarımız, acılarımız, gənclərimizin vətənpərvərlik ruhu öz əksini tapmışdı. Soydaşlarımız kimi, taleyinə qaçqınlıq-köçkünlük adlı dərd payı düşən heykəllərimizin də taleyi mənə göyüm-göyüm göynədi. Natəvən, Üzeyir bəyin, Bütöbün abidələrinə müraciətə deyildirdi ki, sizin postamentinizi uçursalar da, tarixin ucaldığından endirə bilmədik.

Çox şükür, uzun illərin məşəqətli ayrılığından sonra arzuladığımız oldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında xalq bir yumruq kimi birləşdi. Hamımız tarixi bir müharibənin iştirakçısına çevrildik. Müharibədə, az qala, hər ailəni düşməne nifrət, vətəne məhəbbət ruhunda tərbiyə edilən oğullar təmsil edirdi. Əlində üçrəngli bayrağımız yellənən körpə uşaqlarımızdan tutmuş köksündə üreyi payız yarpağı kimi titrəyən qocalarımıza qədər hamı müharibənin gedişini heyəcanla izləyir, Prezident İlham Əliyevdən qələbə müjdəli xəbərlər gözləyirdi...

Vətən sevgisi on milyon "mən"i birləşdirib vahid "biz"ə döndərmişdi. Qələbənin ən mühüm şərtlərindən biri də ele bu idi. Bütün açıq və gizli havadarlarının köməyinə baxmayaraq, düşmən Azərbaycan Ordusunun qarşısında duruş gətirə bilmirdi. Neyi nə vaxt, necə etməyi hamıdan gözəl bilən Ali Baş Komandanın "dəmir yumruğu" düşməni, dəmir məntiqi isə onların havadarlarını məhv eləyirdi. 44 günlük

Qarşıda abad, işıqlı Qubadlı görürük

müharibədə torpaqlarımızın tamamilə işğaldan azad edilməsi fantastik bir hadisəyə bənzəyirdi. Cənab Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında əsgər və zabitlərimiz misilsiz qəhrəmanlıqlar göstərərək, yeni bir tarix yaratdılar. Bunun üçün hərə öz əlinə gələni etdi.

Müharibəni zəfərlə başa vurandan sonra Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş şəhərlərimizi, rayonlarımızı ziyarət etməsi hamı kimi, mənə də çox fərəhləndirirdi. Xüsusən, ötən il 23 dekabrda Prezident İlham Əliyevlə Mehriban xanımın Qubadlıya səfəri mənə çox duyğulandırmışdı. Elə həmin gün "Ali Baş Komandanın Qubadlı səfəri" adlı bir şeir yazmışdım. Bu il çapdan buraxılan "Zəfər dastanı" kitabıma daxil edilən həmin şeir budur:

*Açıq gözlerini yaralı torpaq,
Üzünü təbəssüm bəzəyir indin.
Zirvədə yellənən üçrəngli bayraq
Zəfər çələnginə bənzəyir indin...*

Bu şeir yazılana qədər ağıma da gəlməzdi ki, Qubadlının işğaldan azad edilməsinin bir ili tamam olan gün - 25 oktyabr 2021-ci ildə mən də Qubadlıya ziyarət edənlərin arasında olacağam.

Bəli, inana bilmirdim ki, gün gələcək, cənab Prezidentlə şəxsən görüşə, Ali Baş Komandanın işğaldan azad edilmiş torpaqların, o cümlədən bizim rayonumuzun gələcəyi ilə bağlı çıxışını dinləyə, onunla söhbət edə, daşı daş üstə qalmayan Qubadlının küçələrində birlikdə gəzə biləcəyəm. 28 ildən bəri üzünü görmədiyim Qubadlıda o qədər duyğulu anlar yaşadım ki...

Bütün bunlara görə, yurd həsrətimizə son qoyduğum üçün Prezidentə, Müzəffər Ali Baş Komandana dərin təşəkkürümü bildirirəm.

O gün, yeni o müqəddəs səfərdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin yolunu ləyaqətlə davam etdirən, onun arzularını reallaşdıran Müzəffər Azərbaycan Ordusunun Ali Baş Ko-

mandanının çıxışlarını dinləyə-dinləyə vıranəyə dönmüş Qubadlının gələcəyini gözüm önündə canlandırmağa çalışırdım. Möhtərəm İlham Əliyevin söhbətlərini dinlədikcə tam əmin oldum ki, dənəki qaçqın-köçkünlərin ürayinə zəfər məlhəmi qoymağı bacaran Prezidentimiz rəhbərliyi altında Qubadlı da tezliklə Şərqi Zəngəzurun ən gözəl, möhtəşəm şəhərlərindən birinə çevriləcək.

Qubadlıdan geri qayıdanda isə bu sözlərimə Siyavuş Kəriminin bəstələdiyi "Ulu Öndər" mahnısını dinləyirdim.

Abad Qubadlıya qayıdacağımız günü xəyalımda canlandırma-candırma Ulu Öndərə rəhmət, yolunu ləyaqətlə davam etdirən Prezidentimiz İlham Əliyevə, birinci xanım Mehriban Əliyevaya, onların ailə üzvlərinə cənağılı arzulayırdım...

Xarabazara çevrilmiş rayon mərkəzinin ürək göynədən mənzərəsi gözüm önündən gətirdi. Çox

kövrəlmişdim. Ancaq mənə elə gəlirdi ki, yurd həsrəti ilə dünyasını dəyişən insanların, torpaqlarımızı öz qanları bahasına azad edən şəhidlərimizin ruhu şadıddır.

Yurduma təskinlik verib deyirdim: Gözün aydın, Qubadlı! Sən azadsan, sən abad olacaqsan. Sənin işğaldan azad ediləndiyin gündə Prezidentimizin Qubadlıda elektrik yarımstansiyasının açılışını etməsi də mənim üçün simvolik mənə daşıyır. Xaraba yurd yerinə ilk dəfə işıq gətirən uzaqgörən dövlət başçısının - İlham Heydər oğlu Əliyevin rəhbərliyi ilə Qubadlımız, sənin də gələcəyini həmişə işıqlı olacaq...

Rafiq YUSİFOĞLU,
Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mədəniyyət işçisi, filologiya elmiəri doktoru, professor

Şəhid ömrü qısa olsa da...

Vətən savaşında minlərlə igidimiz qazi olmuş, 3 minə yaxın qəhrəmanımız şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Bu müqəddəs savaşın qəhrəmanlarından biri də Murad Mahmud oğlu Hüseynzadədir.

M.Hüseynzadə 1998-ci il yanvar ayının 8-də Lənkəranın Şağlaser kəndində anadan olub. 2015-ci ildə orta təhsilini başa vurub Murad, eyni zamanda, 2013-cü ildən 2015-ci ilə kimi Lənkəran şəhərindəki Zabıtlar evində "Tibb təlimatçısı" ixtisasına yiyələnib. 2016-cı ilin yanvar ayında həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb, 2017-ci ilin iyulunda xidmətini başa vurub. Əsgərlikdən qayıdan Murad ixtisası üzrə Lənkəran Regional Narkoloji Xəstəxanasında əmək fəaliyyətinə başlayıb.

Vətən savaşının ikinci günündən Murad Hüseynzadə tibb işçisi geyimini döyüş forması ilə dəyişib. Muradın soruğu əvəlcə Cəbrayıldan, daha sonra Qubadlıdan gəlib. Murad müharibənin 33-cü günündə Qubadlı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub. Səngərdə əsgər yoldaşlarının yaralarını sarıyan sanitariya-döyüşçünün bir gün öz qaniyala vətənin yarasını sarıyacağına heç kəs inana bilmirdi.

Uşaqlıq dostu Cavid Qasimov dediklərindən: "Mən Muradla sonuncu dəfə Vətən müharibəsinin başlanmasından 10 gün əvvəl həmsöhbət olmuşdum. Bəlkə də bu bir təsadüf idi, amma həmin günün heç vaxt yadımdan çıxara bilməyəcəyəm. Orduya səfərbər olunmuşdum. Gedəcəyim ərazinin yolu Muradın çalışdığı səhra xəstəxanasının yanından keçdiyindən onunla yol yoldaşı olub hal-əhval tutmaq, ötüb-keçənləri bir daha yada salmaq qismətim oldu. Aramızda baş tutan dialoq, əsasən, ümumi məsələlərdən ibarət idi. Murad işindən zövq almasından, mən isə ona təhsilimdən danışırdım. Mənzil başına çatanda "Nə sözlün-təpşirgin olsa, çəkinib-bələmə, qardaşın qulluğunda hazırdır", - deyərək vətənə qayıdırdı. Sən demə, bu, Muradla son görüşümüz imiş".

Bu gün Murad Hüseynzadənin xatirəsi doğulub boya-başa çatdığı doğma Şağlaser kəndinin sakinləri, təhsil aldığı məktəblərin müəllimi və şagird kollektivləri tərəfindən əziz tutulur. Kənd qəbiristanlığında onun məzarı üstündə abidə ucaldılıb. Bu günlərdə isə M.Əliyev adına Lənkəran Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində şəhidin ömrü yolunu əks etdirən guşa açılıb. Guşədə igid döyüşçü Murad Hüseynzadənin 22 illik ömrü yolunu əks etdirən eksponatlar və fotosəkilər yer alıb.

Murad Hüseynzadə ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Qubadlıın azad olunmasına görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə" və "Cəsur döyüşçü" medalları ilə təltif olunub.

Ağaddin BABAYEV,
Lənkəran

Yarmarkaların ən qürurlusu

Əvvəli I-ci səh.

Girişdə "Yaşat" Fondunun köşkü var. Vətəndaş nəbəldirsə, köşkə yaxınlaşıb istədiyi məlumatı əldə edə bilər. Burada fonda ianə də etmək mümkündür.

Gün boyu yarmarkada Bakı Şəhər Mədəniyyət İdarəsi və "Asan" Radionun təşkilatlığı ilə konsert proqramları təşkil olunur. Pahləvanlarımız da öz bacarıq və güclərini rəngarəng çıxışlarla nümayiş etdirirlər.

Burada əsgər və zabitlərimizin döyüş zamanı istifadə etdikləri yeməxanə və tədərük anbarının pavyonları da yaradılıb. Ziyarətçilər yeməxanədə təamlardan da dadı bilərlər.

Yarmarkada qurulan sayyar kitab köşklərində gənclərin milli vətənpərvərlik ruhunu və özünüdərk şüurunu inkişaf etdirən kitabların satışı həyata keçirilir.

Hərbiçilərimiz böyük zövq və qürur hissiylə uşaqlarla söhbət edir, rəsmlər çəkdirir, eksponat və texnikalarla tanış edirlər. Bütün bunların canlı ifadəsi "Qarabağ şikəstəsi"nin sadaları altında ol-

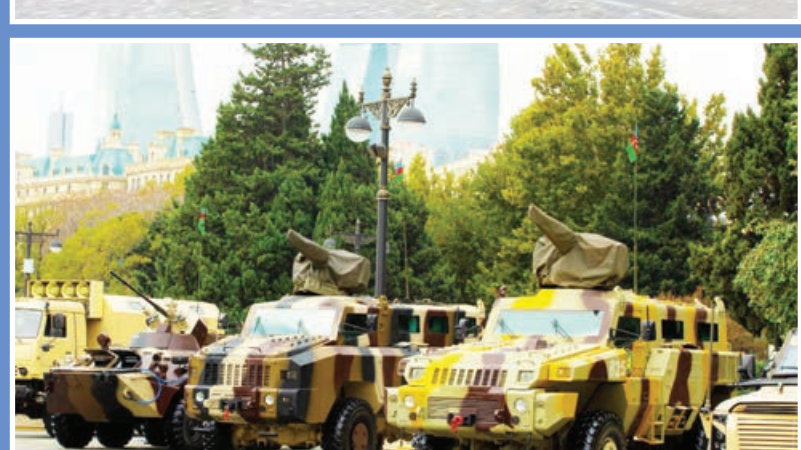
ması isə bir başqa zövq və bayram tablosudur. Yarmarkada nümayiş edilən hərbi texnikalar və avadanlıqların hamısı 44 günlük müharibədə istifadə olunub. Başqa sözlə desək, qələbəmizin şahididirlər.

Həmsöhbətim olan zabıt Anar Sabirli bildirdi ki, özü və silahdaşları noyabrın 9-da yarmarkada olacaqlar. Belə yarmarkaların təşkili övladlarımızda vətənpərvərlik hissinin aşılanması, mərdlik, milli təəssübkeşlik və özünəinam kimi ali məziyyətlərin formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Zabıt Anar Hüseynov isə burada olmaqdan qürur hissi duyduğunu, insanları, onların sevincini gördükcə necə şərəfli peşə seçdiyinə bir daha əmin olduğunu vurğuladı.

"Zəfər" yarmarkasının təşkilinin ən mühüm tərəfi də odur ki, "Qarabağ qəhrəmanlarının izi ilə" deyəti altında keçirilən bu tədbirdən əldə olunan gəlir şəhid ailələrinə və qazılərimizə dəstək məqsədilə "Yaşat" Fonduna ianə ediləcək.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

QARABAĞ dirçəliş yolundadır

Qələbənin bərkəti

Şuşanın məşhur Qala çörəyi 28 ildən sonra özünəməxsus atrini və dadını qaytarıb

◆ Zəfərin izi ilə

Əvvəli 1-ci səh.

Yuxarı Gövhər Ağa məscidinin yanında General Yaqub Quliyev küçəsinə dönüb hərəkət etdikdə isə xoş olan ovqatımız bir qədər də yüksəlir. Şuşanın məşhur Qala çörəyinin özünəməxsus ətri adamı özünə çəkir. İlk dəfə Qala çörəyini görmək, heç vaxt dadmadığımız bu təamdan bir qisimət kəsmək üçün bəşirildiyi ünvanı üz tuturuq.

Elə vaxtı yetişirik ki, kürədən qaynar-qaynar bərkətli çörək çıxır. Bir qədər rəflərdə qaldıqdan sonra işçilər çörəkləri qablaşdırırlar. Qala çörəyi çəkisinə görə o qədər də böyük deyil. İlk baxışdan görünür ki, burada 2 formada - dairəvi və dördkənc çörək bişirilir.

Bir qədər müşahidə apardıqdan sonra müəssisənin fəaliyyəti ilə maraqlanırdıq. Müəssisənin müdiri müavini İslam Məmmədov deyir ki, Şuşada məhz bu yerdə vaxtı ilə Qala çörəyi bişirilirdi. Paytaxtda çörək istehsalı müəssisəsi kimi fəaliyyət göstərən "Azhun Holding" MMC bu ilin yanvar ayından Zəfər Qalasında köhnə ənənəni davam etdirmək qərarına gəlir. Çörək istehsalı müəssisəsi qanunvericiliyə uyğun olaraq qeydiyyat nömrəsi ilə qida təhlükəsizliyi qeydiyyatına alınıb və "Qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin dövlət reyestrinə" daxil edilib. Müəssisə lazımı metodiki-texniki dəstək ilə təmin olunub.

Artıq 10 aydır ki, Şuşanı müdafiə və mühafizə edənlər, şəhəri yenidən quranlar üçün burada çörək bişirilir. Şəhərə gələn qonaqlara da çörək satılır: "Şuşada illər öncə bişən Qala çörəyi çox məşhur olub. Ermənilər Şuşanı işğal etməzdən öncə də burada çörəkbişirmə müəssisəsi olub. İndi biz yenidən o dadı qaytarmaq üçün fəaliyyətə başlamışıq. Əlimizdən gələni edirik ki, hər kəs xidmətimizdən razı qalsın. Burada, əsasən, Şuşanı qoruyan hərbiçilərimizin çörək tələbatı ödənilir. Gündəlik sifarişlərdə çörək bişirilir. Amma ondan əlavə də bişiririk ki, sizin kimi qonaqlar, burada çalışmış işçiləri də çörəklə təmin edə bilək".

Şuşada çörək alıb digər bölgələrə aparırlar

Müəssisənin bütün avadanlıqları Bakıdan gətirilib. Burada ikinövbeli sistemlə 8 nəfər çalışır. Gündəlik istehsal gücü beş tonadır. Amma gün ərzində tələbatı uyğun çörək bişirilir. İslam Məmmədov deyir ki, bu göstərici 10-15 tona da çatdırıla bilər: "Yəqin ki, tezliklə belə də olacaq. Çünki tələbat get-

naqlara maraqlı təkliflər də edilmişdir. Kim istəsə çörək bişirilmə prosesində iştirak edə bilər. Hətta Şuşaya təşrif buyuran xarici diplomatlar gələndə elcək geyinib özləri çörək bişirdilər, yedilər və bəyənildilər. Çox adam istəyir ki, bunu etsin, amma hər zaman imkan olmur. Çünki tələbat getdikcə artır və biz də istəmirik ki, işimiz ləngsin".

Müəssisədə bir neçə deqliq olduğumuz müddətdə deyilənlərin şahidi olduq. Demək olar küçükdən keçən hər kəs ayaq saxlayıb, ətri qala divarlarını bürüyən Şuşa çörəyindən almayıb getmir.

İçəri daxil olub çörək alan iki nəfərlə söhbətlaşırıq. Oqtay və Etibar Əliyev qardaşları xeyli vaxtdır Şuşanın tikinti-quruculuq prosesində çalışırlar. Qardaşlar deyirlər ki, şəhərdə çörək boldur. Marketlərdə hər zaman çörək olur. Amma Qala çörəyi-

nin yeri ayrıdır: "Yaxında işləyirik. Nahar fasiləsi olduğu üçün gəlib burdan çörək alırıq. Dadına vadiş etmişik. Düzdür, yaxınlıqdakı marketlərdə də çörək olur. Hərddən ordan da alırıq. Amma bu çörəyin ətri də, dadı da fərqlidir. Adam bu çörəyi çox istəhlə yeyir".

Hər kəs Şuşanın çörəyini bəyənir və razılıq edir. Elə biz də ilk dəfə gördüyümüz bu ləzzətli çörəkdən həm dadıq, həm də Bakıya gətirmək üçün alıb götürdük. Çörəklərə isə xeyirli-bərkətli olsun deyib, müəssisədən ayrıldıq.

Şuşanın xeyir-bərkət rəmzi

Süfrələrin şahı, elin varı, sərvəti, Tanrı sovaqatı olan çörək bütün insanlar üçün əvəzənilməz nemətdir. Xalqımız ən qədim zamanlardan çörəyə ehtiramla yanaşmış, evinə ən əziz qonaq gələndə onu duz-çörəklə qarışlayıb, çörəyi müqəddəs bir nemət, bərkət kimi uca tutub. Çörək and yeri, etibarlılıq, sədəqət, xeyir-bərkət rəmzi sayılıb və xalqımızın inam yerinə çevrilib. Bu gün isə 28 ildən sonra yenidən qurulan Şuşaya ruzi-bərkət gəlib. Şuşamızda xəmir yoğrulur...

Əminliklə deyə bilərik ki, qədim Qala şəhərimiz tezliklə əvvəlki kimi möhtəşəm, əzəmətli olacaq. Yeni tikililəri, keçmişlə müasirliyin vəhdətini təşkil edəcək görünüşü, eləcə də havası, torpağı, suyu və məşhur Qala çörəyinin ətri illər sonra doğma şəhərinə qayıdan şuşalıları, qonaqlara keçmiş xatirlərini qaytaracaq. Cidir düzündə möhtəşəm əl şənlikləri keçiriləcək.

Noyabrın 8-də Şuşamızın azadlığının bir illiyini böyük təntənə ilə qeyd edəcəyik. Zülmətdən aydınlığa çıxıb azadlığın qovuşan Şuşada təşkil olunacaq toy-büsatın səs-küyü düşmən olan hər kəsin bağırnı yaracaq...

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"
Bakı-Şuşa-Bakı

Yaxın vaxtda Ağdamda da işiğımız yanacaq

"Azərenerji" iki yarımstansiya və regional idarəetmə mərkəzində işləri tamamlamaq üzrədir

"Azərenerji" ASC-nin Mətbuat xidmətinin verdiyi məlumata görə, işğaldan azad edilən Ağdam rayonunda yaxın müddətdə öz işiğımız yanacaq.

Bələ ki, Ağdam rayonunun Azərbaycanın ümumi enerji sistemində qoşulması, dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi məqsədilə cənab Prezidentin tapşırığına uyğun olaraq "Azərenerji" tərəfindən 2 yerdə 110/35/10 kilovoltluq "Ağdam-1" və "Ağdam-2" yarımstansiyaları tikilir. Digər rayonlardan fərqli olaraq burada iki yerdə 110 kilovoltluq yarımstansiyaların tikilməsi Ağdam ərazisinin böyük olması və rayonda irihəcmli layihələrin gerçəkləşəcəyi nəzərə alınaraq inşa edilir. Respublika Prezidentinin Xüsusi Nümayəndəsi Emin Hüseynovun sözlərinə görə, hər iki yarımstansiya işlərin başa çatması çox sevindirici və əlamətdar hadisədir. "Bu gün biz qeyd edə bilərik ki, yarımstansiyalar qrafikdən qabaqlama rejimində icra olunub və Ağdam şəhərinə 27 ildən sonra işiğ gələcək. Bu gün bizə yaşadığımız çətin günlərə Ali Baş Komandanın dərin minnətdarlığını bildiririk. Bundan sonra Ağdamı, ümumiyyətlə, Qarabağı cənəbətə çevirəcəyik".

"Ağdam-1" yarımstansiya rayon mərkəzinin girişində, keçmiş avtovağzalın yanında, "Ağdam-2" yarımstansiya isə rayonun Əsgərana yaxın, Şelli kəndi istiqamətində inşa edilir. "Azərenerji"nin Qarabağ Regional Şəbəkəsinin rəisi Mirçələl Hüseynov isə bildirir ki, yarımstansiyalarda quraşdırılan avadanlıqların hamısı müasir standartlara cavab verir. "Hamısı mikroprosessor tipli avadanlıqlardır. "Ağdam-1" və "Ağdam-2" yarımstansiyaları məsafədən idarə olunan SCADA dispetçer idarəetmə sistemində tam inteqrasiya olunacaq".

"Ağdam-1" və "Ağdam-2" yarımstansiyalarına "Xındırstan" yarımstansiya-sından 35 km məsafədə ikidövrəli 110 kilovoltluq yüksəkgerinlikli elektrik verilişi xətti çəkilib. Demək olar ki, xəttin tərsəsi tam minalanmış ərazidən keçib və bəzi yerlərdə bir neçə metr enində çığır açılaraq mina təmizləyicilərlə enerjiyə paralel şəkildə öz işlərini görüblər. Ən əsası isə yeni çəkilən 35 kilometr məsafəli xəttin və üstəlik Ağcabədidən Xındırstan qədər 28 kilometr məsafədə 110 kV-luq xətt üzərində ildirdimən mühafizə və yarımstansiyalararası informasiya mübadiləsi üçün 24 damarlı fiber optik kabel çəkilib. Bununla Ağdamda təkə elektrik xətti deyil, həm də ən yük-

sək ötürmə qabiliyyəti sürətli internet xətti gətirilib. Bununla da nəinki, Ağdamdakı xüsusi təyinatlı obyektlərin, yarımstansiyaların, eləcə də burada tikilən "Azərenerji"nin Qarabağın Regional Avtomatik İdarəetmə Mərkəzinin yeni nəsil texnologiyalar əsasında fəaliyyət göstərməsi üçün sürətli internet şəbəkəsi ilə təminatı həyata keçiriləcək.

"Azərenerji"nin İctimaiyyətə əlaqələr mərkəzinin rəisi Teymur Abdullayev sözlərinə görə, nəinki Ağdamda, bütövlükdə Qarabağda tikilən bütün elektrik stansiyaları, yarımstansiyalar, ötürmə xətlərinin idarəetməsinə təşkil edəcək Avtomatik İdarəetmə Mərkəzi tikilir. "Burda yeni nəsil müasir texnologiyalar istifadə olunur, rəqəmsal idarəetmə mərkəzi vasitəsilə açılır. Beləliklə, qoşulma əməliyyatları da daxil olmaqla, bütün lazımı tədbirlərin hamısı avtomatik şərətdə həyata keçiriləcək".

"Ağdam-1" yarımstansiya-sının ərazisində Avtomatik İdarəetmə Mərkəzi ilə yanaşı, "Azərenerji"nin Qarabağın regional xüsusi təyinatlı maşın-mexanizmlərinin nəqliyyat sahəsi, texnika və avadanlıqlarının təmir sahələri də tikilib və bütün işlər yaxın müddətdə yekunlaşdırılacaq.

Qarabağın yeni növrağı başlayıb

İşğaldan azad edilən ərazilərimiz gündən-günə dirçəlir

Əvvəli 1-ci səh.

O müjdələri xalqa çatdıran isə rəşadətli ordumuzun Ali Baş Komandanı İlham Əliyev idi.

Budur, artıq işğaldan azad olmuş ərazilərimiz ziyarət edilir, orada görüşlər keçirilir, yenidənqurma və bərpa işlərinə start verilir. Bu da, əlbəttə, Qələbəmizin rəmzlərindən biridir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 9-da Xocavənd rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə bir daha Ermənistanın vandalizm siyasətinə diqqət yetirilməklə yanaşı, bundan sonra görülməli işlərdən də söz açdı. Dövlət başçısı görüşdə bir il öncə təcavüzkarlara "dəmir yumruq"la verilən dərsə yanaşı, xalq, ordu və hakimiyyət birliyiylə əldə etdiyi zəfərə xüsusi diqqət ayırdı. Döyüşlərin getdiyi günlərdə hər bir Azərbaycan vətəndaşının ön və arxa cəbhədəki fədakarlığına yüksək dəyər verdi. Hadrutun azad edilməsinin çətinliyi ilə yanaşı, onun necə bir strateji məntəqə olduğu da diqqətə çatdırıldı.

Dövlət başçısı digər azad edilmiş ərazilərimizdə olduğu kimi, Hadrutun da bərpası işlərinə start verildiyini, o cümlədən avtomobil yolunun təməlinin qoyulduğunu bildir-

rək dedi ki, dördzolaqlı Hadrut-Cəbrayıl, Hadrut-Füzuli avtomobil yolları çəkiləcək! "Hadrut" yarımstansiya-sı tikiləcək, onun da təməli qoyuldu və Hadrutda məscidin tikintisinə start verildi: "Məscidin də təməlini mən qoydum və hesab edirəm ki, bu da tarixi hadisədir. Çünki sovet vaxtında Hadrut qəsəbəsində yaşayınların ekseriyəti ermənilər idi. Onlar, əlbəttə ki, burada məscidin inşasına imkan vermədilər və bilirik ki, bütövlükdə sovet dövründə - ateizm dövründə məscid tikmək mümkün deyildi..."

Müharibədə qazanılan qələbə həm də Azərbaycanın bundan sonrakı inkişafına yeni təkan və imkanlar yaradı. Biz həm tarixi ədaləti bərpa etdik, həm də dini-mənəvi dəyərlərimizə sədəqət göstərdik.

Müharibənin Qələbə ilə bitməsi, digər işğaldan azad edilən ərazilərimiz kimi, Hadrutda da yeni gün, yeni dövrün başlanğıcını gətirdi. Hadrutun beynəlxalq mədəniyyət və turizm mərkəzinə çevrilməsi üçün bütün imkanlardan istifadə ediləcəyi də həmin görüşdə xüsusi vurğulandı. Kənd təsərrüfatının inkişafı ilə yanaşı, Hadrutun turizm mərkəzi olacağı da həmin görüşdə diqqətə çatdırıldı. Çünki Xocavənd rayonunun geniş turizm po-

tensialı var. Bura təbiətə çox zəngin məkandır. Hər tərəfdə dağ, meşə, çay, cənnət görüntülər göz oxşayır. Tarixi abidələr, körpülər, eyni zamanda, məşhur Azix mağarası, Tağlar mağarası da buradadır.

Azərbaycan Prezidenti bu yerlərin tarixi məkən olması ilə yanaşı, ermənilərin Azix mağarasını da erməniləşdirmək istədiyini bir daha xatırladı: "Bunların cəfəngiyyətinin dərəcəsinə baxın, onlar bəyan edirdilər ki, Azix mağarasında ermənilər yaşayıblar. Adam bilmir gülsün, yoxsa neynəsin. Azix mağarasını aşkarlayan da azərbaycanlı arxeoloqlar olmuşlar. O arxeoloqlar böyük tədqiqat işləri aparmışdılar. Ermənilər, sadəcə olaraq, təbliğat üçün dünyanın bir neçə ölkəsində alimlər gətirərək burada şou yaradırdılar. Demək olar ki, mağaraya böyük ziyan vurublar. Keçən dəfə mən burada olanda o mağaranın girişinə qədər qalxdım".

Dövlət başçısı tarixi abidələrlə zəngin olan bu yerlərdə turizm mərkəzləri, hotellər tikmək üçün azərbaycanlı və xarici investorları da dövlət etdiyi xüsusi vurğuladı. Dünyada Xocavənd, Hadrut qəsəbəsi kimi gözəl səfəli yerlər çox azdır.

Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan

İlham Əliyevin işğaldan azad edilən ərazilərimizə hər səfəri tarixi əhəmiyyət daşıyır. Hadrutdan sonra Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının açılışı, eləcə də Şərqi Zəngəzurun qapısı sayılan Zəngilana səfərləri də Qarabağın tezliklə yeni növrağına qovuşacağından soraq verir. Məhz buna görə də Zəfər sevincli hər görüşdə keçmiş məcburi köçkünlər Ali Baş Komandanı olan sevgisini, dövlət başçısının ətrafında daha da sıx birləşdiklərini səmimi ürək sözləri ilə ifadə edirlər.

Nəhayət, 44 günlük Vətən müharibəsi yalnız işğal altında qalan tarixi Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi anlamını vermir. Əslində, xalqımızın tarixi, mədəniyyəti, milli-mənəvi dəyərləri də təcavüzkarların tapdığından qurtardı. Özümüzdə qayıtdığımız həm də milli birliymiz, oqide, vahid amal uğrunda mübarizəmiz oldu. Ona görə də Zəfərimiz Ali Baş Komandan, dövlətimizə, xalqımıza, torpaq uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin müqəddəs ruhlarına və bu yolda sağlamlıqlarından keçən qazilərimizin şərəfinə yaşayır. Zəfərin mübarək, Vətən! Qarabağ Azərbaycandır!

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"

ŞƏHİDLƏR ölməz, VƏTƏN bölünməz!

Şəhid kapitan Nurlan Mustafayevin sorağı ilə...

Nərimanov rayonu 177 nömrəli tam orta məktəbdə dil-ədəbiyyat müəllimi Nazilə Əliyevanın təşkilatçılığı ilə şəhid kapitan Nurlan Mustafayevə həsr olunmuş "Şəhidlər unudulmur" adlı anım mərasimi keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni ilə başlanan anım mərasimində müəllim sinif rəhbəri olduğu 7a sinfinin Nurlan Mustafayevin adını daşdığı vurgulandı. O, şagirdlərə müraciət edərək qeyd etdi ki, şəhid adını daşıyan sinif həmişə məsuliyyətli olmalı, vətənpərvərlik onların daim devizi olmalıdır.

Müharibələr bizə olduqca çoxlu fəlakətlər gətirmiş, xeyli insan itkisi olmuşdur. Bu ağır itkilərdən biri də məhz bu şəhidimizin başına gəlmişdir.

Yəddi ay ailə həyatı olan şəhid Nurlan Mustafayevin ölümündən sonra bir oğul övladı dünyaya gəl-

miş və onun adını daşıyır. Bir zamanlar şəhid kapitanın heç ağlına da gəlməzdi ki, şəhidlik zirvəsinə ucalacaq, məktəblərdə onun xatirəsi anılacaq, şənəli şeirlər söylənəcəkdir. O, bu vətənpərvərliyi evdə valideynlərindən almış, məktəbdə isə bu hissi ona müəllimləri aşılamışdır.

Hərbi intizamı ilə fərqlənmiş, qabaqcıl hərbi kimi hörmət qazanmışdır. O, dörd dil bilmiş. Hadrut qəsbəsinə qəhrəman-

casına şəhid olmuşdur. Ölümündən sonra müxtəlif medallar və diplomlarla təltif edilmişdir.

Tədbirdə iştirak edən şəhid kapitan Nurlan Mustafayevin həyat yoldaşı Günay Mustafayeva ziyalı ailəsində doğulmuş, intellektual səviyyəli bir xanımdır. O, çıxışında N.Mustafayevin həyat yoldaşı olmasından qürur hissi duyduğunu açıqlamış, lakin Nurlansız yaşamağın onun üçün çətin olduğunu vurğulamışdır. Az müd-

dət bir yerdə olmalarına baxmayaraq, ötən günlərin bir daha geri dönməyəcəyini xatırlatmışdır.

Biz isə Günay xanıma deyirik: "Başını dik tut, Günay xanım! Siz fəxr etməlisiniz ki, Nurlan kimi qəhrəmanın övladının anasıdır. Allah sizə səbir, dözümlü, iradə versin ki, balaca Nurlanı firavan böyüdsünüz və ona baxıb sevinəsiniz. Nurlan Mustafayev tək o ailənin oğlu deyil, o, Azərbaycan xalqının övlətidir. Bu millət həmişə onun xatirəsinə anacaq, şənəli xoş sözlər söyləyəcəkdir.

Tədbirdə 6a və 7a sinif şagirdləri şəhidlərə həsr olunmuş şeirlər söylədi, vətənpərvərlik mahnılarını səsləndirdilər, videolarla şəhidin döyüş yolunu eks etdirən kadrları nümayiş etdirdi və şagirdlərin şəhidə aid çəkildikləri rəsm əsərləri, qəzetləri və inşa yazıları oxundu.

Tədbirdə çıxış edən məktəbin direktoru Günay Çendirli və direktor müavini Afilə Cəfərova qonaqlara mərasimdə iştirak etdiklərinə görə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

"Azərbaycan"

Şəhid ailələri və müharibə əlillərinə dövlət qayğısı davamlıdır

Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti yanında yaradılmış Əlaqələndirmə Mərkəzinin növbəti iclası keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti yanında yaradılmış Əlaqələndirmə Mərkəzinin rəhbəri Gündüz Əliyev bildirdi ki, qısa müddət ərzində bir neçə şəhid ailəsi və qazi işlə təmin olunub, onların problemləri həll edilib. Belə ki, ötən həftə ərzində artıq 20 nəfər müxtəlif sahələrdə fəaliyyətə başlayıb. Məşğulluq marafonu çərçivəsində hazırda mərkəzə 30 vakansiya təqdim olunub. G.Əliyev qarşıda duran vəzifələr və gələcək planlar haqqında ətraflı məlumat verib.

Milli Məclisin deputatı Müşfiq Məmmədli bildirdi ki, ölkəmizdə

şəhid ailələri, müharibə ilə əlaqədar xəsarət almış hərbi qulluqçular və əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər dövlətimiz tərəfindən daim diqqət və qayğı ilə əhatə olunub. Sumqayıt şəhərində də

bu istiqamətdə effektiv işlər həyata keçirilir. Bu baxımdan Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti yanında yaradılmış Əlaqələndirmə Mərkəzinin yaradılması təqdirləyici haldır.

Akif ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Naxçıvanda qoşunların komanda-qərargah təlimi davam edir

"Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının 2021-ci tədris ilinə uzlaşma planı"na əsasən birləşmələrə keçirilən komanda-qərargah təlimi davam edir.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, komanda-qərargah təlimində müxtəlif döyüş hazırlıma dərəcələrinə gətirilən Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının aidiyyəti üzrə birləşmə və hissələrinin praktiki fəaliyyətlərə cəlb olunan bölmələri həyəcan sığnalı ilə təlim rayonuna çıxarılıb.

Döyüşü idarəetmə mərkəzlərində qoşunların fəaliyyətini əlaqələndirməsi üzrə yaradılmış işçi qruplarının mütəmadi vasitələri üzərindən məlumat mübadiləsinə aparmaq bacarıqları yoxlanılır.

Təlimdə müxtəlif qoşun növü birləşmələrinin qarşılıqlı fəaliyyətini təkmilləşdirmək, ayrı-ayrı tapşırıq yerinə yetirən taktiki və xüsusi qrupların fəaliyyətini uzlaşmasında nail olmaq, komandirlərin yaranmış şəraitə uyğun olaraq qısa zamanda doğru qərar qəbul edib tabelikdə olanlara çatdırmasını təmin etmək əsas məqsədlər kimi qarşıya qoyulub. Komanda-qərargah təlimi noyabrın 6-dək davam edəcək.

İsrail səfiri Gəncədə erməni terroru nəticəsində həlak olan dinc sakinlərin xatirəsini anıb

İsrailin Azərbaycandakı səfiri Corc Dik Gəncə şəhərinə səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, diplomat Vətən müharibəsində Ermənistanın mülki əhaliyə qarşı törətdiyi cinayətləri izləyi və tanış olub. Qeyd edək ki, Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri Gəncə 44 günlük Vətən müharibəsində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 4, 5, 8, 11 və 17 oktyabr tarixlərində raket və ağır artilleriya hücumlarına məruz qalıb. Aralarında qadın və uşaqlar da olmaqla 26 mülki şəxs həlak olub, 175 nəfər isə yaralanıb. Şəhərdə mülki infrastruktur obyektlərinə, tarix-mədəniyyət abidələrinə, o cümlədən naqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəyib.

Jurnalist araşdırması

Məsuliyyətsizlik, yoxsa imkansızlıq?

Aliment ödənişi valideynin övladı qarşısında həm də mənəvi öhdəliyidir

Artıq bəzi Avropa ölkələrində gənc ailələr boşanma zamanı aliment ödənişi tələb etmirlər. Bunu keçmiş qalığı saydıqları üçün boşanma zamanı məhkəmədə belə iddia qaldırmırlar. Yalnız yaşlı daha çox olanlar məhkəmədə aliment ödənişini tələb edir və bu nədənsiz tələb tarazlaşdırılması kimi qəbul edirlər.

Aliment ödənişi ilə bağlı düşüncələrin necə dəyişməsindən asılı olmayaraq, bütün dünyada məhkəmə qərarı ilə müəyyən edilmiş aliment ödənişinin dayandırılması və ondan imtina məhkəməyə hörmətsizlik kimi qəbul edilir. Bu hala vətən verən şəxslərə qarşı mülki və ya cinayət ittihamları irəli sürülür.

Azərbaycanda da alimentə evdar, övladlarını böyütmək üçün karyeralarına fasilə verən və azmənatlı qadınların ehtiyacı daha çox olur. Bu ehtiyacın qarşılama, aliment ödənişində yaranan problemlərin həlli məqsədilə artıq bir çox ölkələr işlək mexanizmlər hazırlayıb onu sərəməli formada tətbiq edirlər. Azərbaycanda da aliment ödənişi sahəsində çoxsaylı çətinliklərin ortaya çıxması onun xatirəsinə anacaq, şənəli xoş sözlər söyləyəcəkdir.

Çıxış yollarından biri Aliment Fondunun yaradılmasıdır

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva bildirir ki, alimentin borclu tərəfindən ödənilməsi və ya ödənilmədən boyun qaçırılması, yuxudamlısalı halları indi çoxalır. Aliment borcunun ödənilməsindəki çətinliklər qeyd edilən bu hallarla yanaşı, borclu tərəfin işləməməsi və ya xüsusən onun gəlirlərinin müəyyən edilməməsi səbəbindən də yaranır. "Aliment verməyə borclu olan valideynin qazancı qeyri-müəyyəndir, o zaman məhkəmə sabit məbləği müəyyən edir. Lakin təcrübə də göstərir ki, gəlir daha çox olduqda aliment ödənilməsi təmin edilmişdir. Problemlər müşahidə olunur. Eləcə də boşanmaların sayının artması, himayəsində az yaşlı uşaqlar olan və alimentə təminat vəsaiti kimi ehtiyacı olan evdar, işləməyən qadınların daha çox olduğu nəzərə alaraq Aliment Fondunun yaradılması (alimentin borcludan sonradan məcburi qaydada alınması şərti ilə müvafiq dövlət qurumu tərəfindən ödənilməsi) mexanizminin hazırlanması tətbiq edilməsi zəruridir".

Səbinə Əliyevanın fikrincə, Aliment Fondunun yaradılması sosial dövlət məfhumunun fəlsəfəsindən irəli gəlir. Bu baxımdan belə fond problemin həlli istiqamətində uğurlu mexanizmi kimi qiymətləndirilə bilər. Fondun ya ayrıca, ya da hansısa müvafiq dövlət qurumunun tabeliyində fəaliyyət göstərməsi mümkündür. Xarici ölkələrin təcrübəsində, məsələn, Latviyada Uşaqların Təminatı ilə bağlı vəsaitlərə dair Zəmanət Fondu, Böyük Britaniyada Uşaqların Təminatı ilə bağlı Agentlik, İsraildə Milli Sığorta Xidməti, İspaniya və Bəhreynə Alimentlərin Tutulması üzrə Zəmanət Fondu, Polşada Dövlət Aliment Fondu, Niderlandda Aliment üzrə Federal Büro, İsveçdə Dövlət Sığorta Agentliyi, ABŞ-da Aliment Orderlərinin icrası üzrə Federal Ofis və Ştatların Agentlikləri, Kanadada Aliment Orderlərinin İcra Agentliyi, Avstraliyada Uşaqlara Dəstək Agentliyi fəaliyyət göstərir. Ayrı-ayrı ölkələrdə həmin fondlar müxtəlif səlahiyyətlərə malikdirlər və geniş funksiyaları var.

Səbinə Əliyevanın fikrincə, Böyük Britaniya və İsraildə fondun əsas məqsədi aliment ödəməkdən yayınan şəxslərin axtarışı və ödənilməsinin təminatıdır. Bir sıra ölkələrdə (Litva, Latviya, İspaniya, Bəhreyn, Polşa, Fransa) polşada Dövlət Aliment Fondu, Niderlandda Aliment üzrə Federal Büro, İsveçdə Dövlət Sığorta Agentliyi, ABŞ-da Aliment Orderlərinin icrası üzrə Federal Ofis və Ştatların Agentlikləri, Kanadada Aliment Orderlərinin İcra Agentliyi, Avstraliyada Uşaqlara Dəstək Agentliyi fəaliyyət göstərir. Ayrı-ayrı ölkələrdə həmin fondlar müxtəlif səlahiyyətlərə malikdirlər və geniş funksiyaları var.

Səbinə Əliyevanın fikrincə, Böyük Britaniya və İsraildə fondun əsas məqsədi aliment ödəməkdən yayınan şəxslərin axtarışı və ödənilməsinin təminatıdır. Bir sıra ölkələrdə (Litva, Latviya, İspaniya, Bəhreyn, Polşa, Fransa) polşada Dövlət Aliment Fondu, Niderlandda Aliment üzrə Federal Büro, İsveçdə Dövlət Sığorta Agentliyi, ABŞ-da Aliment Orderlərinin icrası üzrə Federal Ofis və Ştatların Agentlikləri, Kanadada Aliment Orderlərinin İcra Agentliyi, Avstraliyada Uşaqlara Dəstək Agentliyi fəaliyyət göstərir. Ayrı-ayrı ölkələrdə həmin fondlar müxtəlif səlahiyyətlərə malikdirlər və geniş funksiyaları var.

Səbinə Əliyevanın fikrincə, Böyük Britaniya və İsraildə fondun əsas məqsədi aliment ödəməkdən yayınan şəxslərin axtarışı və ödənilməsinin təminatıdır. Bir sıra ölkələrdə (Litva, Latviya, İspaniya, Bəhreyn, Polşa, Fransa) polşada Dövlət Aliment Fondu, Niderlandda Aliment üzrə Federal Büro, İsveçdə Dövlət Sığorta Agentliyi, ABŞ-da Aliment Orderlərinin icrası üzrə Federal Ofis və Ştatların Agentlikləri, Kanadada Aliment Orderlərinin İcra Agentliyi, Avstraliyada Uşaqlara Dəstək Agentliyi fəaliyyət göstərir. Ayrı-ayrı ölkələrdə həmin fondlar müxtəlif səlahiyyətlərə malikdirlər və geniş funksiyaları var.

Səbinə Əliyevanın fikrincə, Böyük Britaniya və İsraildə fondun əsas məqsədi aliment ödəməkdən yayınan şəxslərin axtarışı və ödənilməsinin təminatıdır. Bir sıra ölkələrdə (Litva, Latviya, İspaniya, Bəhreyn, Polşa, Fransa) polşada Dövlət Aliment Fondu, Niderlandda Aliment üzrə Federal Büro, İsveçdə Dövlət Sığorta Agentliyi, ABŞ-da Aliment Orderlərinin icrası üzrə Federal Ofis və Ştatların Agentlikləri, Kanadada Aliment Orderlərinin İcra Agentliyi, Avstraliyada Uşaqlara Dəstək Agentliyi fəaliyyət göstərir. Ayrı-ayrı ölkələrdə həmin fondlar müxtəlif səlahiyyətlərə malikdirlər və geniş funksiyaları var.

tərkibində xüsusi fond fəaliyyət göstərir. Səlahiyyətləri geniş olan bu fond alimentlərin ödənilməsi, qeyri-legal əməkhaqqının ifsası, kredit və lizinq kompaniyalarına sorğularla müraciət etmək hüququna malikdir. Fondun bütöcsü borcludan tutulan ödənişlər və bütöcsdən ayrılmalar hesabına formalaşır. Hər il aliment borcu gecikdikcə, dövlət toplanan alimentin 6 faizi məbləğində fonda ödəniş köçürür. Fond həmçinin digər ölkələrin qurumları ilə əlaqələr saxlayır ki, burada da əsas məqsəd borclu xarici ölkəyə köçdükdə ondan borcu tələb etmək mümkündür.

Estoniyaada Aliment Fondu 2017-ci ildən qüvvəyə minən "Ailəvi kompensasiyalar" haqqında qanunun tələbləri əsasında fəaliyyətə başlayıb. Qazaxıstanda bu təşəbbüs reallaşmasa da, geniş müzakirələr edilir. 2019-cu ildə bu təkliflə ölkənin əhliyyə naziri çıxış edib.

Səbinə Əliyeva hesab edir ki, qeyd edilənlər ümumiləşdirilsə, bu sistemin qurulması üçün əsas üç meqamın olması vacibdir. Birincisi, qanunvericilikdə kompleks yeniliklərin, əlavə və dəyişikliklərin edilməsi zəruridir. İkincisi, struktur islahatlar, məqsədyönlü tədbirlər görülməlidir. Üçüncüsü isə, bütöcsdən maliyyənin ayrılması, maliyyə dayanıqlığının təmin edilməsi istiqamətində tədbirlərin icrasındır. Əgər bu amillərin hamısı kompleks halda reallaşarsa, o zaman belə bir fondun yaradılması, müasir və işlək bir mexanizmin tətbiqinə nail ola bilərik.

2021-2030-cu illər üzrə Ailə Strategiyasının layihəsi hazırlanıb

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Aynur Sofiyeva da bu fikirdədir ki, hazırda bütün dünya ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycanda da alimentin ödənilməsi aktual problem olaraq qalmaqdadır.

O, deyir ki, borclu olan tərəflər bir çox hallarda aylıq gəlirlərinin aşağı olması səbəbindən aliment ödəyə bilmədiklərini bildirlər. Bəzi hallarda isə yenidən nikaha daxil olduqları üçün xərclərinin artmasını əsas gətirirlər. Ancaq komitəyə daxil olan müraciətlər əsasında aliment borcunun qesdən ödənilməsi halları da aşkarlandı. Bu halda aidiyyəti quruma məlumat verilir.

Komitə rəsmisinin qənaətinə, "Uşaq hüquqları haqqında" qanunun 13-cü maddəsinə əsasən, uşağın qanunvericiliklə müəyyən edilmiş minimum dolancaq xərclərindən az olmayan məbləğdə maddi təminat almaq hüququ var. Alimentin ödənilməsi ilə bağlı fasilələr olduqda uşaqların maddi təminatlarının davamlılığı pozulur ki, bu da birbaşa uşaq hüquqlarının pozulmasıdır.

Aynur Sofiyeva əlavə edir ki, Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən, alimentin tutulması və ödənilməsində valideynlərin hüquq və vəzifələri göstərilir. 2011-ci ildə bu vəzifələrin yerinə yetirilməsinə görə sanksiyaların sərətdirilməsi məqsədilə qanunvericilikdə dəyişikliklər edilmişdir. Yeni mexanizmin hazırlanması üçün normativ hüquq bazanın təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var: "Avropanın iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş bir sıra ölkələrində borclu tərəfindən aliment ödənilmədiyi təqdirdə uşağın saxlanılması yükünü dövlət öz üzərinə götürür. Borclu alimenti ödəməkdən yayınması təqdirdə dövlət müvafiq ödənişləri onun əvəzinə edir. Bu, borclunu aliment üzrə öhdəlikdən azad etmir. Çünki tələbkar şəxs digəri ilə əvəz olunur və ödəniş aparıldıqdan sonra dövlət orqanları aliment məbləğini borcludan məcburi qaydada tutur və bununla da öz üzərinə müvafiq vəsaitləri tələb etmək funksiyasını götürür. Hazırda Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının 2021-2030-cu illər üzrə Ailə Strategiyası"nın layihəsi hazırlanıb ki, həmin layihədə alimentin ödənilməsi ilə bağlı mexanizmin təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur".

İşsiz borclularla bağlı icraatda problemlər yaranır

Vekillər Kollegiyasının üzvü Roman Qaraşov deyir ki, hazırda məhkəmələrin icraatında olan işlərin əhəmiyyətli hissəsi məhz ailə münasibətlərindən yaranmış mü-

bahisələrdir. Belə ki, ər-arvad arasındakı nikahın pozulması, yaxud nikahdankənar uşaqların dünyaya gəlməsi və onların yetkinlik yaşına çatanaqədər maddi ehtiyacının qarşılama məqsədilə aliment tələbinə dair mütəəssərlər yaranır: "Yetkinlik yaşına çatmayan birgə nikahdan dünyaya gəlmiş uşaqlar hansı valideynin himayəsinə verilsə, o valideynin aliment tələb etmək hüququ yaranır. Aliment sabit pul məbləği və əməkhaqqının, qazancın hansısa bir hissəsi olaraq müəyyən edilir. Belə ki, əgər aliment ödəməli olan valideynin daimi iş yeri, qəribə varsa, bu zaman uşaqların sayından asılı olaraq, alimentin miqdarı əməkhaqqının müəyyən bir hissəsi ilə hesablanır. Məhkəmə valideyndən hər ay bir uşağa görə qazancın və hər qadın üçün dördəbirdə bir hissəsi, iki uşağa görə qazancın üçdəbir hissəsi, üç və daha çox uşağa görə isə qazancın yarısını miqdarında aliment tutur. Bu məbləğ azaldıla və artırıla bilər: "Məhkəmə qənaətinə də bu məsələlər öz əksini tapır. Aylıq gəlirləri olan borcludan bədən ədətən mübahisə tez həllini tapır. Çünki alimenti ödətdirmək icra məmuru üçün problemə çevrilir. Borclu iş yerinə malik olmadıqda alimentin miqdarı sabit pul məbləği ilə müəyyən olunur. Lakin bu cür borclunun təminatı olmadıqdan, eyni zamanda bu kimi hallarda borclu xarici ölkədə olarsa, ödənişlərə uzunmüddətli gecikmələr, problemlər yaranma bilər. Tabii ki, borclunun ölkədə olmaması onu öhdəliklərdən azad etmir. Lakin icra sənədinin icrasında xeyli problemlər yaranmışdır".

Vekil deyir ki, aliment öhdəlikləri məhz uşaqların maddi ehtiyacının ödənilməsinə yönəldildiyindən onun vaxtılı-vaxtıada verilməsi vacib hüquqi əhəmiyyət daşıyır. Çünki hər bir nikah pozulmuş ailədə uşağın gündüzlük və aylıq məbləği tələbləri var və bu tələblərin mütəmadi olaraq, nəzərdə tutulmuş qaydada ödənilməsi vacibdir. Lakin borclu bəzən işsiz, əlil, ölkədə olmaması və ya digər səbəblərdən ödənişləri edə bilmir. Belə olan təqdirdə uşağın marağı və mənafeyinə ciddi zərər gəlir.

Vekillər Kollegiyasının üzvü hesab edir ki, uşaqlar dövlətin sosial siyasətinin bir hissəsi olduğundan alimentin vaxtıada dövlət tərəfindən ödənilməsi və daha sonra valideyndən ödənişlərin alınaraq dövlət fonduna qaytarılması istiqamətində mexanizmlər hazırlana və tətbiq edilə bilər.

Müsbət təcrübələrdən faydalanmaq lazımdır

Azərbaycanda Aliment Fondunun yaradılması təklifinə münasibət bildiren vekil hesab edir ki, belə bir addım aliment ödənişləri ilə əlaqədar müəyyən riskləri də artıra bilər. Çünki borclu valideyn övladının maddi təminatının dövlət tərəfindən həyata keçirildiyini biləndə onun məsuliyyət hissi mütləq azalacaq. Həmçinin bəzi valideynlər də sını görünür olaraq boşanmaqla bu imtiyazdan istifadə etməyə çalışa bilər: "Lakin hər bir halda Aliment Fondunun ciddi nəzarət mexanizmləri ilə yaradılması vacibdir və arzuulanandır. Sivil ölkələrdə bu istiqamətdə müsbət təcrübələr var, həmin təcrübələrdən faydalanmaq vacibdir. Əsas olan isə gələcəyimiz üçün uşaqların layiqli vətəndaş kimi böyüməsidir".

Alimentin ödənişinin həyata keçirilməsi tez-tez rast gəlinən hallardandır. Azərbaycanda boşanma zamanı uşaqlar daha çox ananın himayəsinə verildiyindən alimentin kişilərin tərəfindən qadınlara (uşaq kişilərin himayəsinə qalaraq, alimenti qadın kişiye verə bilər) ödənilməsinə dair məhkəmə qərarları verilir. Lakin bu qərarların çox hallarda icra edilmədiyindən qadınların alimenti illərlə ala bilməməsi halları olur.

Cox zaman aliment ödəmək öhdəliyi olanların məsuliyyətindən yayınması, məhkəmə qərarlarına etinasız yanaşması belə öhdəliyi olan digər şəxslər üçün də "örnek" olur. Bu kimi halların qarşısının alınması üçün effektiv mexanizmin hazırlanması tətbiq edilməsi aliment ödənişləri ilə bağlı yaranan problemləri də birləşdirən həllə bilər.

İhamə İSABALAYEVA, "Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 02.11.2021
Ümumi yoluxanların sayı	534748
Ümumi sağalanların sayı	497363
Aktiv xəstə sayı	30253
Ümumi test sayı	5214586
Ümumi ölümlər sayı	7132
Yeni yoluxanların sayı	2178
Yeni sağalanların sayı	2010
Bugünkü test sayı	11889
Bugünkü ölümlər sayı	31

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 əleyhinə aparılan vaksinasıya ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 02.11.2021
Var olan vaksinasıya ödənilmiş ümumi sayı	9708264
1-ci mərhələ üzrə vaksinasıya ödənilmiş sayı	5293969
2-ci mərhələ üzrə vaksinasıya ödənilmiş sayı	4414295
Gün ərzində var olan vaksinasıya ödənilmiş sayı	47133
1-ci mərhələ üzrə vaksinasıya ödənilmiş sayı	35349
2-ci mərhələ üzrə vaksinasıya ödənilmiş sayı	11784

Bakı və Abşeronda mobil internetin sürəti 30 faiz artacaq

“Azercell Telekom” abunəçilərinin tələblərinə yüksək səviyyədə cavab vermək üçün ölkə üzrə LTE şəbəkəsinin əhatə dairəsini daha da genişləndirir

Müasir zamanda mobil internetə olan tələb bağlantının sürəti və kəskinləşməsi ilə əlaqədar. “Azercell Telekom” əle bu ehtiyacı əsas tutaraq Azərbaycan üzrə LTE şəbəkəsinin əhatə dairəsini getdikcə daha da artırır. Hazırda şirkətin LTE şəbəkəsinin coğrafi baxımdan əhatə dairəsi ötən il nisbətən təxminən 7 faiz daha artıqdır. Ümumilikdə 2021-ci ilin 9 ayı müddətində şirkətin quraşdırdığı yeni stansiyaların fəaliyyəti nəticəsində LTE şəbəkəsinin əhatə üzrə əhatə dairəsi 85.65 faizə, coğrafi əhatə dairəsi isə 74.3 faizədək artıb. Xatırladaq ki, şirkətin ümumilikdə səs və mobil internet xidmətlərinin əhatəsi baxımından son göstəriciləri ölkə ərazisi üzrə 94,25 faiz, ölkə əhalisi üzrə isə 98,73 faiz təşkil edir. Bütün bunlarla yanaşı, mobil operator yaxın zamanda Bakı və Abşeronda internet tutumunu və sürətini daha 30 faiz artırmağı planlaşdırır.

LTE şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi üzrə görülən işlər “Azercell”-in təqdim etdiyi xidmətlərin keyfiyyətinə, mobil internetin sürətinə də güclü təsir göstərir. Hazırda Bakı şəhərində ən yüksək sürətli LTE şəbəkəsi də məhz şirkətə aiddir. Bunu paytaxtda aparılan sürət testləri (Drive Test) dəfələrlə sübut edib. Son 3 il ərzində “Azercell”-in şəbəkəsi üzərindən endirmə sürəti 2.5 dəfə artıb. Belə ki, 2018-ci ildə Bakı və Abşeron yarımadası üzrə sürət bu sürət 19 Mbit/s təşkil edirdisə, ötən il 41 Mbit/s, bu isə 51 Mbit/s olub. Lakin “Azercell” yalnız paytaxtda deyil,

bütün ölkə üzrə abunəçilərini sürətli və keyfiyyətli mobil internetlə təmin edir. Hazırda “Azercell”-in LTE şəbəkəsi ilə 240 Mbit/s qədər endirmə (download), 95 Mbit/s qədər isə yükləmə (upload) sürəti əldə etmək mümkündür. Son bir il ərzində “Azercell” şəbəkəsi üzrə LTE texnologiyası ilə ötürülən data trafikinin həcmindən də 1.7 dəfə artdığını qeyd etmək lazımdır. Mühüm göstəricilərdən biri də şəbəkə üzrə ötürülən ümumi data trafikinin təxminən 71 faizinin məhz LTE texnologiyası üzərindən daşınmasıdır. Bu da o deməkdir ki, bu sürətlə Ultra HD 4K keyfiyyətli videonu onlayn şəkildə heç bir kəsinti olmadan rahatlıqla izləmək mümkündür.

Mobil operator müəmmadi olaraq ölkə üzrə radio baza stansiyalara LTE texnologiyasını əlavə etməklə onların işini təkmilləşdirir, həmçinin öz şəbəkəsini daha keyfiyyətli, daha çox tutuma malik yeni texnologiyaların tətbiqinə hazırlayır. Bu məqsədlə təkcə 2021-ci ildə mövcud 50 radio baza stansiyaya LTE texnologiyası əlavə olunub, 246 stansiyada təkmilləşdirmə işləri aparılıb, 150 stansiyanın isə ümumi internet tutumu artırılıb. 2021-ci ilin yanvar ayından bu günə kimi LTE texnologiyası üzərindən çalışan 76 ədəd yeni radio baza stansiyası quraşdırılıb. Hazırda şirkət ölkə ərazisindəki ümumi olaraq 2846 stansiyası ilə abunəçilərini müasir və yüksəkkeyfiyyətli rabitə xidmətləri ilə təmin edir.

“Azercell” işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə də mobil telekom infra-

strukturunun qurulmasını intensiv şəkildə davam etdirir. İndi işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda şirkətə məxsus 65-dən artıq radio baza stansiyası fəaliyyətdədir. Şuşa, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Kəlbəcər rayonları, İstisu, Hadrut, Suqovuşan qəsəbələri, Xocavənd və Laçın rayonlarına aid bir çox kənd və digər ərazilər artıq “Azercell” şəbəkəsi ilə əhatə olunub.

“Azercell Telekom”-un Bakı Metropolitenində apardığı tədbirlər nəticəsində artıq metro sərhədləri qatırın hərəkətdə olduğu zaman da internet-siz qalmırlar. İndiyədək Bakı Metropoliteninin mövcud 24 stansiyası və 23 tunelində LTE-Daşıyıcı Birləşdirmə sistemi aktivləşdirilib. Yaxın zamanda Bakı Metropoliteninin artıq bütün tunelləri “Azercell” LTE şəbəkəsi ilə əhatə ediləcək.

Xatırladaq ki, dünya miqyaslı telekommunikasiya şirkəti olan Ericsson-un apardığı bencmarkinq araşdırmaları göstərir ki, bir çox keyfiyyət göstəricilərinə görə “Azercell” dünya üzrə yüksək nəticə göstərərək “Best in class” kateqoriyasına daxil olub.

“Azercell Telekom” MMC-nin əsas prioritet istiqamətlərindən biri abunəçilərinin hər zaman keyfiyyətli mobil rabitə ilə təmin etməkdir. “Azercell” LTE şəbəkəsini təkmilləşdirməklə abunəçilərinə daim onlayn olmaq, böyük həcmli videoları daha yüksək keyfiyyətdə izləmək, bu faylları daha tez yükləyib ötürmək, kəsintisiz səsli zənglər etmək imkanını yaradır.

AMEA Fizika İnstitutu açıq (elektron) tender elan edir

Tenderin predmeti:
AMEA Fizika İnstitutu üçün dəftərxana və təsərrüfat mallarının satın alınması
(Malların siyahısı və parametrləri etender.gov.az portalında bu tender üzrə səhifənin müvafiq xanasında yerləşdirilmişdir).

Tender iştirakçıları **etender.gov.az** - dövlət satınalmalarının vahid elektron portalına daxil olaraq (bundan sonra Portal) tenderlə bağlı ətraflı məlumat ala bilərlər.

Tender Portal vasitəsilə aparılır, tenderlə bağlı bütün sual, cavab və izahlar Portal vasitəsilə aparılır.

Tenderdə iştirak üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi (notarial qaydada təsdiq edilmiş);
- qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəkvizitləri;
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olmaması barədə, son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsi hallarının mövcud olmaması barədə arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatlarının surətləri;
- iddiaçının mikro, kiçik və ya orta sahibkar olması barədə sənəd (müvafiq orqan tərəfindən verilən arayış).

İddiaçı haqqında AMEA Fizika İnstitutu tərəfindən tələb olunan digər ixtisas uyğunluğu sənədlərində aşağıdakı məlumatlar eksi etdirilməlidir:

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Azərbaycan” qəzetinin 10 iyun 2021-ci il tarixli nömrəsində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən Abşeron rayonunda yerləşən palçıq vulkanları ərazisində turizm infrastrukturunun yaradılması işlərinin satın alınması ilə əlaqədar dərc edilmiş təkliflər sorğusunda “Bakı Abadlıq Xidməti” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti qalib elan olunmuşdur.

Qalib şirkətlə 27 avqust 2021-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

“İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” publik hüquqi şəxs tibb müəssisələrinin istifadəsi üçün tibbi ləvazimat və sərfiyyat materiallarının satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Malgöndərlərə (podratçılara) təklif olunur ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.
Tenderdə iştirak etmək istəyən malgöndərlər (podratçılar) aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesabla köçürükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib edilmiş tenderin Əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Lev Tolstoy küçəsi 170 ünvanından (Glaqələndirici şəxs: Əhmədağa Salayev, telefon: (+99421) 310 07 70 (daxili: 2011), e-mail: asalayev@its.gov.az) ala bilərlər.

Tender 1 LOT üzrə keçirilir:
LOT-1. Tibb müəssisələrinin istifadəsi üçün tibbi ləvazimat və sərfiyyat materiallarının satın alınması

İştirak haqqı:
LOT-1. 500.00 (beş yüz manat 00 qəpik) manat.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi üçün satılmalı bank rəkvizitləri:

Təşkilat: “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” publik hüquqi şəxs

VÖEN: 1701911851

Hesab: AZ52AIB38090019440013375105

Bank: “Kapital Bank” ASC-nin Səbail filiali

Bankın VÖEN-i: 9900003611

Kod: 200059

Müxbir hesab: AZ37NABZ0135010000000001944

S.W.I.F.T.B.I.K - AIBAZXX

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Tender prosedüründə iştirak etmək üçün yazılı müaricat.

2. Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi.

3. İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəkvizitləri.

4. Tender iştirakçısının Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olmaması barədə, son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsi hallarının mövcud olmaması haqqında vergi orqanı tərəfindən verilmiş arayış.

5. İddiaçının son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərsə, bütün fəaliyyəti dövründəki) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış.

Tender komissiyası

“Məşğulluq marafonu” çərçivəsində 1000 nəfərdən çox şəhid ailəsi üzvü və qazi işlə təmin olunub

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən bu ilin iyun ayında başlanılan “Məşğulluq marafonu”-na bu gündə 568 işəgötürən qoşularaq 3 min 269 vəkansiyaya təqdim edib.

Nazirliyin İctimaiyyətə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, “Qəhrəmanlı-

mızın məşğulluğuna birgə dəstək olaq!” deyəti altında keçirilən marafonun məqsədi Vətən müharibəsi şəhidlərinin ailə üzvlərinin və müharibədə yaralanmış qazilərin məşğulluğuna dəstək verməkdir.

Marafona təqdim edilən vəkansiyalar üzrə həmin kateqoriyalardan olan 1024 nəfər (160 şəhid ailəsi üzvü və 864 qazi) işlə təmin olunub. Hazırda

vəkansiyalar üzrə göndərişlərin verilməsi davam edir.

“Məşğulluq marafonu”na qoşulmaq istəyən işəgötürənlər vəkansiyalar barədə, işlə təmin olunanlara istəyən şəhid ailəsi üzvləri və Vətən müharibəsində yaralanmış qəhrəmanlarımız isə özləri haqqında məlumatları <https://dma.gov.az/layiheler/mesgulluq-marafonu> linkinə daxil olmaqla qeyd edə bilərlər.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv DOST Agentliyinin sədrinin müavini Ceyhun Cəllilova atası **RAMİZ CƏLLİLOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin kollektiv xidmətin rəisi Həbib Həsənova dayısı

MÜBARİZ MÜƏLLİMİN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

N.Tusi adına Klinikanın kollektivi həkim-terapevt Elmira Məmişova atası

ZƏKƏRİYYƏ OSMANOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əvvəli 1-ci səh.

Bəyannamədə deyilir ki, 2021-ci ilin axırına azı 40 faiz və 2022-ci ilin ortasına 70 faiz əhaliyə vaksin vurulması vəzifəsinə nail olmaq üçün inkişaf edən ölkələrə peyvəndlərin və əsas tibbi məhsulların göndərilməsi, həmçinin artırılması, habelə maliyyə təminatının təmin edilməsi məqsədilə müvafiq addımlar atılacaq.

Ölkələr COVID-19 pandemiyasının dayanıqlı iqtisadi inkişafına təsirindən dərin narahatlıqlarını bildiriblər. Belə ki, koronavirus pandemiyası xüsusilə inkişaf edən ölkələrdə iqtisadiyyata mənfi təsirinə göstərmis və nəticədə 2030-cu il üçün dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəliyə nail olmaq məqsədləri yolunda tələqqini ləngitmişdir.

Böyük “iyirmilik” liderləri həmçinin pandemiya şəraitində müxtəlif xəstəliklərə qarşı yeni vaksinlərin hazırlanması vaxtını 300 gündən 100 gündəək azaltmaq niyyətindədirlər.

Tərəflər həmçinin diversifikasiyaya və istehsalatın genişləndirilməsinə çalışırlar. Onlar əhali tərəfindən peyvəndlərə etimadın möhkəmləndirilməsi üçün addımlar atacaqlar. Məsələn, söhbət preparatların effektivliyi və yan təsirlərə bağlı dezinformasiyalara qarşı mübarizədən gedir.

“iyirmilik” ölkələri liderləri həmçinin 2030-cu il üçün biomüxtəlifliyin itirilməsinin qarşısını almaq üçün tədbirləri gücləndirmək öhdəliyi götürüblər. Bununla bağlı komitədə deyilir: “Biz bioloji müxtəliflik haqqında Konvensiyaya qoşulan tərəfləri ambi-

siyalı, balanslaşdırılmış, praktik, səmərəli və etibarlı Global çərçivə proqramını qəbul etməyə çağırırlar.”

Bundan əlavə, sammit iştirakçıları XXI əsrin ortalarında qlobal karbohidrogen neytrallığına nail olmağın zərurətini etiraf etmişlər. Dünyanın ən inkişaf etmiş iqtisadiyyatlarının rəhbərləri iqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı, habelə Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı kimi qurumların fəaliyyətinə uyğun olaraq qaydaya salınmış və təhlükəsiz şəkildə beynəlxalq səfərlərin bərpa olunması barədə razılığa gəlmişlər.

“iyirmilik” ölkələrinin liderləri bəyan etmişlər ki, istiləşməni 1,5 dərəcə səviyyəsinədə saxlamaq üçün effektiv və əhəmiyyətli hərəkətlər labüddür. Onlar həmçinin razılaşıblar ki, iqlim dəyişikliklərinin fəsadları selsi üzrə 2 dərəcə ilə müqayisədə 1,5 dərəcə zamanı xeyli azdır.

Böyük “iyirmilik” dövlətləri Beynəlxalq Energetika forumu ilə əməkdaşlıqda enerji istehsalçıları ilə istehlakçılar arasında dialoq yaratmağın zərurətini vurğulamışlar. Bununla bağlı bəyannamədə deyilir: “Biz müxtəlif mənbələrdən, istehsalçılardan və marşrutlardan fasiləsiz enerji axınlarının dəstəklənməsi, enerji təhlükəsizliyinin və bazarların sabitliyinin gücləndirilməsi yollarının axtarılmasının vacibliyini vurğulayıırıq. Eyni zamanda beynəlxalq enerji bazarları açıq, rəqabətli və azad olmalıdır.”

Tərəflər həmçinin istehsalın bərpasını və rəqəmsal transformasiyanı qəbul etmişlər. Sammit iştirakçıları

onların iqtisadiyyatına təsir edən global çağırışlara cavab verəcəklər. Bəyannamədə bildirilir ki, 2021-ci il ərzində qlobal iqtisadi fəallıq daimi siyasi dəstək və vaksiniyaya sayəsində inamli tempiylə bərpa olunub.

İqtisadi cəhətdən ən çox inkişaf etmiş ölkələrin liderləri həmçinin 2022-2024-cü illər üçün korrupsiya ilə mübarizə üzrə hərəkətlər Planı qəbul etmişlər. Sammitdə digər maraqlı tərəflərə, məsələn, özəl sektorla, KİV-ə, vətəndaş cəmiyyəti və akademik dairələrlə işbirliyinə möhkəmləndirmək barədə qərar qəbul olunmuşdur.

Tərəflər süni intellekt texnologiyalarının inkişafını dəstəkləmək və kibercinayətkarlığa qarşı mübarizədə əməkdaşlığı möhkəmləndirmək öhdəliyi götürmüşlər.

Bundan əlavə, böyük “iyirmilik” ölkələri qeyri-leqal miqrasiya axınlarının qarşısını almaq üçün zərurətini etiraf etmiş və miqrantların “tam cəlb olunmasının” dəstəklənməsi üçün addımlar atmaq barədə razılığa gəlmişlər. Sammit iştirakçıları həmçinin pandemiya şəraitində bir neçə zərər çəkmiş sahələrdən biri - turizmin dayanıqlı və sürətli bərpasını dəstəkləmək öhdəliyi götürmüşlər. Bəyannamədə qeyd olunur ki, “G20” dövlətləri mədəni irsin müdafiəsi və bərpa olunmayan mədəniyyət resurslarının qorunmasını tələf edirlər.

Böyük “iyirmilik” sammiti iştirakçıları cari əsrin ortalarında istixana qazılarının tullantılarını sifirə endirməyin “əsas əhəmiyyətini” etiraf ediblər. Lakin yekun sənəddə konkret öhdəliklər azdır. Bundan əlavə, sammitdə qlobal

karbohidrogen neytrallığına nail olmaq üçün dəqiq müddət müəyyən olunmayıb.

Ekspertlər hesab edirlər ki, ABS və Avropa İttifaqı 2050-ci il üçün tullantıları dayandırmığı qarşılıqla məqsəd qoysa da, Çin, Rusiya və Səudiyyə Ərəbistanı karbohidrogen neytrallığına ancaq 2060-cı ildə nail olmaq niyyətindədirlər. Adıçılqlar bu üç ölkənin liderləri Romadakı görüşdə şəxsən iştirak etməyiblər.

Sammit iştirakçıları bəyan ediblər ki, istixana qazılarının tullantılarının azaldılması üzrə milli fəaliyyət planları “zərurət yaranarkən” yenidən işlənməlidir. Onlar həmçinin bu ilin sonunadək xaricdəki kömür elektrik stansiyalarında elektrik enerjisinin maliyyələşdirilməsini dayandırmayı və ediblər. Lakin liderlər kömür istifadəsindən tam imtina konkret tarixini bildirməyiblər.

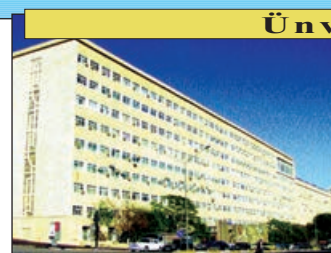
Eyni zamanda BMT ekspertləri xəbərdar edirlər ki, dünyada istixana qazılarının tullantı səviyyəsi radikal şəkildə azaldılmasa, XXI əsrin axırınadək planetdə orta temperatur 2,7 dərəcə qalxacaq. Bu isə iqlim baxımından fəlakət deməkdir.

Öz növbəsində BMT-nin baş katibi Antoniu Quterreş sammitin yekunlarından məsul olduğunu bildirdi və “Tvitər”də bu barədə yazıb: “Mən böyük “iyirmilik” tərəfindən qlobal səviyyədə qərarlar qəbul olunmasına sadıqlıyın təkrarən ifadə olunmasını alqışlayıram, lakin Romani özündə doğrultulması, amma dəfn olunmuş ümidlərlə tərk edərəm”.

Rizvan CƏFƏROV, “Azərbaycan”

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Məhəmməd pəncəkli, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, imdan və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-66, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühəssisatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələndirilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sۆylənilənlərlə bərabər, dərç üçün göndərilən digər yazılardakı fikirlər də Azərbaycan dövlətinin monarfiyyəsinə uyğun gəlməlidir

Ölçmələrə cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 5592
Sifariş 2169
Qiyməti 40 qəpik